

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej gazu ziemnego (IRiESD)

Część I

OGÓLNE WARUNKI KORZYSTANIA Z SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

CEL INSTRUKCJI

Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji gazu ziemnego wysokometanowego w systemie dystrybucyjnym Operatora Systemu Dystrybucyjnego POLENERGIA KOGENERACJA Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

PRZEDMIOT I ZAKRES ZASTOSOWANIA (IRiESD)

Poniższa Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD):

- określa ogólne warunki umowy świadczenia usługi dystrybucji pomiędzy Operatorem Systemu Dystrybucyjnego a Zleceniodawcą Usługi Dystrybucji, zgodnie z wymogami art. 9g Ustawy Prawo Energetyczne,
- przedstawia opis systemu dystrybucyjnego POLENERGIA KOGENERACJA Sp. z o.o.,
- przedstawia warunki przestrzegania przez Strony zapisów Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) po podpisaniu umowy dystrybucyjnej,
- określa standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu,
- określa prawa i obowiązki stron umowy dystrybucyjnej,
- określa kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
- określa wymagania techniczne dla urządzeń i sieci przesyłowych oraz instalacji pomocniczych,
- określa zasady współpracy Operatora Systemu Dystrybucyjnego z operatorami systemów współpracujących,
- określa odpowiedzialność stron za prawidłowe i bezpieczne funkcjonowanie systemu dystrybucji,
- określa podstawy i warunki regulowania należności pomiędzy stronami.

Spis Treści

1. Wstęp	7
1.1 Operator Systemu Dystrybucyjnego.....	7
1.2 Definicje	7
1.3 Wykaz zastosowanych skrótów w instrukcji.....	14
1.4 Odniesienie do ilości paliwa gazowego	15
1.5 Podstawy prawne i zasady obowiązywania IRiESD	15
1.6 Dokumenty powiązane	16
1.7 Informacje dodatkowe	16
2. SYSTEM DYSTRYBUCYJNY	17
2.1 Opis systemu dystrybucyjnego.....	17
2.2 Punkty wejścia oraz miejsca fizycznego dostarczenia paliwa gazowego do systemu	17
dystrybucyjnego	17
2.3 Punkty wyjścia oraz miejsca fizycznego poboru paliwa gazowego z systemu	17
dystrybucyjnego.	17
2.4 Przejście ryzyka i własności.....	18
2.5 Strefy dystrybucyjne.....	18
2.6 Obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS).....	18
2.7 Parametry jakościowe paliwa gazowego	18
2.8 Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą	20
2.9 Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego	20
2.10 Prawa i obowiązki odbiorców	20
2.11 Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego.....	21
3. PRZYŁĄCZANIE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	21
3.1 Zasady przyłączenia podmiotów do sieci dystrybucyjnej	21
3.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.	22
3.3 Warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.....	22
3.4 Umowa o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej.	24
3.5 Wymagania techniczne dla nowych punktów.	25
4. PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY DYSTRYBUCYJNEJ / UMOWY KOMPLEKSOWEJ	26
4.1 Strony umowy dystrybucyjnej / umowy kompleksowej	26
4.2 Prawa i obowiązki OSD	26
4.3 Prawa i obowiązki ZUD	27
4.4 Siła wyższa	28
4.5 Zakup paliwa gazowego na potrzeby własne oraz pokrycie strat systemowych OSD.....	28

5. WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUGI DYSTRYBUCJI.....	29
5.1 Zakres usług świadczonych przez OSD	29
5.2 Warunki formalno-prawne	29
5.3 Warunki finansowe.....	30
5.4 Warunki techniczne.....	31
5.5 Terminy składania wniosków o zawarcie umowy dystrybucyjnej.....	32
5.6 Złożenie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.....	32
5.7 Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej	32
5.8 Przypadki odmowy zawarcia umowy dystrybucyjnej.....	33
5.9 Przypadki wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej	34
5.10 Przypadki rozwiązania umowy.....	34
6. PROCEDURA ZGŁASZANIA UMÓW DO REALIZACJI	35
6.1 Zasady zlecania usługi dystrybucji.....	35
6.2 Kwalifikacja PZD.....	35
6.3 Rozpatrywanie PZD	36
6.4 Przypadki odmowy świadczenia usług dystrybucji.....	36
6.5 Przypadki zakończenia realizacji PZD.....	37
6.6 Przypadki wypowiedzenia PZD.	37
6.7 Zasady ustalania oraz zmiany zamówionej mocy umownej w ramach PZD.	37
6.8 Wstrzymanie oraz wznowienie dostarczania paliwa gazowego do punktu wyjścia w ramach PZD.	38
8. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY	38
9. PRACE W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM	41
9.1. Ocena stanu technicznego sieci dystrybucyjnej.	41
9.2. Planowanie i realizacja prac remontowych lub modernizacyjnych.....	41
10. WYMIANA INFORMACJI POMIĘDZY STRONAMI UMOWY	41
DYSTRYBUCYJNEJ.....	41
10.1. Korespondencja pomiędzy OSD i ZUD.	41
10.2. Wymiana informacji pomiędzy OSD, OSW i ZUD.	42
10.3. Poufność.	42
10.4. Sposób i terminy przekazywania informacji w ramach bilansowania.....	42
10.5. Procedura udzielania informacji.....	43
11. WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH, SYSTEMÓW TELEMETRYCZNYCH ORAZ ZASADY DOKONYWANIA POMIARÓW.....	45
11.1 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania ogólne.	45

11.2 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – rodzaje urządzeń pomiarowych.	46
11.3 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania techniczne.	47
11.4 Pomiar.	47
11.5 Sposób wykonywania odczytów układów pomiarowych przez OSD w punktach wyjścia z sieci dystrybucyjnej.	48
11.6 System telemetrii. Zdalny odczyt układów pomiarowo-rozliczeniowych i sposób przekazywania danych pomiarowo-rozliczeniowych.	49
12. ALOKACJE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W PUNKTACH WEJŚCIA I WYJŚCIA	50
12.1 Ogólne sposoby alokacji.	50
12.2 Szczególne zasady alokacji dla punktów wyjścia.	50
12.3 Szczególne zasady alokacji w punktach wejścia na połączeniach z OSP dla poszczególnych ZUP.	50
13. BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO	51
13.1 Ogólne warunki bilansowania.	51
13.2 Bilansowanie fizyczne.	52
13.3 Bilansowanie handlowe.	52
13.4 Przekazywanie informacji w ramach alokacji i bilansowania systemu dystrybucyjnego.	55
14. ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM....	55
14.1 Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych.	55
14.2 Działania OSD na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego.	56
14.3 Wstrzymywanie, ograniczanie lub wznawianie dystrybucji do punktów wyjścia.	56
14.4 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostarczonych ilości paliwa gazowego z zatwierdzoną ZZZ.	57
14.5 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku dostarczenia do systemu paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.	57
14.6 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego.	58
14.7 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy.	60
14.8 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego.	61
15. WARUNKI ROZLICZANIA USŁUG DYSTRYBUCJI	63
15.1 Ogólne warunki rozliczeń.	63
15.2 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR.	63
15.3 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDZ.	63
16. FAKTUROWANIE I PŁATNOŚCI.....	64
16.1 Podstawa kalkulacji opłat za usługi wykonywane przez OSD na rzecz ZUD.	64
16.2 Fakturowanie.	64

16.3 Płatności.....	64
16.4 Przekroczenie terminu płatności.....	64
16.5 Reklamacje, rozstrzyganie sporów dotyczących fakturowania i płatności.	65
16.6 Korekty.....	65
17. SPOSOBY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH	65
17.1 Awarie i ich usuwanie.	65
17.2 Sporządzanie oraz realizacja planu wprowadzania ograniczeń.....	66
18. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I PRZEPISY WPROWADZAJĄCE	67

1. Wstęp

1.1 Operator Systemu Dystrybucyjnego

Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji w systemie dystrybucyjnym POLENERGIA KOGENERACJA Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

1.2 Definicje

Alokacja	Przypisanie ilości paliwa gazowego dostarczanego do strefy dystrybucyjnej w punkcie wejścia lub pobranego w punkcie wyjścia, gdy w danym w punkcie paliwo gazowe jest dostarczane lub pobierane w ramach więcej niż jednego ZUD.
Awaria	Zdarzenie niespodziewane, które spowodowało znaczną utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej lub przyłączonych do niej sieci, instalacji lub urządzeń lub bezpośrednio poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska, lub nagłą konieczność przeciwdziałania powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i mogące powodować ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub poborze paliwa gazowego.
Bilansowanie	Działalność gospodarcza wykonywana przez OSD w ramach świadczenia usługi dystrybucji polegająca na równoważeniu zapotrzebowania na paliwo gazowe z dostawami tych paliw obejmująca bilansowanie fizyczne i handlowe.
Bilansowanie fizyczne	Działalność OSD mająca na celu zrównoważenie ilości paliwa gazowego dostarczanego i odbieranego z systemu dystrybucyjnego poprzez bieżące sterowanie pracą systemu dystrybucyjnego.

Bilansowanie handlowe	Działalność OSD polegająca na określeniu i rozliczeniu wielkości niezbilansowania wynikającego z różnicy pomiędzy ilościami paliwa gazowego, dostarczonego i pobranego ze strefy dystrybucyjnej.
Cena referencyjna gazu (CRG)	Średnioważona cena zakupu paliwa gazowego przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego, opublikowana na stronie internetowej OSD i wyznaczona zgodnie z metodologią zawartą w IRiESD.
Ciepło spalania H_{SN}	Ciepło spalania H_{SN} [298,15 K, 101.325 kPa,V (273,15 K, 101,325 kPa)] - ilość ciepła, która zostałaby wydzielona w wyniku całkowitego spalania w powietrzu określonej objętości paliwa gazowego, gdyby reakcja zachodziła pod stałym ciśnieniem 101,325 kPa, a wszystkie, oprócz wody, produkty spalania były w stanie gazowym, woda utworzona w procesie spalania uległa kondensacji i wszystkie produkty spalania (zarówno produkty w stanie gazowym, jak i woda w stanie ciekłym) zostały doprowadzone do tej samej temperatury 298.15 K jaką miały substraty.
Ciśnienie	Ciśnienie paliwa gazowego mierzone w warunkach statycznych, jako nadciśnienie, będące różnicą pomiędzy bezwzględnym ciśnieniem statycznym paliwa gazowego, a ciśnieniem atmosferycznym.
Dni robocze	Dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
Dystrybucja	Transport paliw gazowych sieciami dystrybucyjnymi w celu dostarczenia Odbiorcom lub transport do innego systemu gazowego.

Gaz ziemny (PN-C-04750)	Gaz palny, którego głównym składnikiem jest metan i który wydobywany jest ze złóż podziemnych.
Karta aktualizacji	Wykaz planowanych zmian w IRiESD.
Liczba Wobbego (PN-C-04750)	Stosunek wartości kalorycznej odniesionej do jednostki objętości gazu do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.
Metr sześcienny (m³)	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (warunki normalne).
Miesiąc gazowy	Okres od godziny 6:00 pierwszego dnia bieżącego miesiąca do godziny 6:00 pierwszego dnia miesiąca następnego.
Moc umowna	Określona w umowie o świadczenie usługi dystrybucji lub umowie kompleksowej maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego wyrażona w jednostkach objętości (m ³) paliwa gazowego w warunkach normalnych, która może być dostarczona do dystrybucji w punkcie wejścia lub pobrana z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.
Moc przyłączeniowa	Planowana maksymalna godzinowa możliwość dostarczania lub poboru paliwa gazowego, służąca do zaprojektowania przyłącza, określona w umowie o przyłączenie do sieci.
Niezbilansowanie	Różnica pomiędzy ilościami paliwa gazowego, dostarczonego do dystrybucji w punktach wejścia i pobranego ze strefy dystrybucyjnej w punktach wyjścia, wyliczona w oparciu o wyniki pomiarów i sposoby alokacji, w ramach realizacji danej umowy dystrybucyjnej.

Nominacja	Oświadczenie ZUD przekazane do OSD dotyczące ilości paliwa gazowego, które będzie dostarczane przez ZUD w określonym czasie do systemu dystrybucyjnego w punktach wejścia i odbierane przez ZUD z systemu w punktach wyjścia.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa gazowe na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym m.in. ZUD, OSD.
Odbiorca końcowy	Odbiorca dokonujący zakupu paliwa na własny użytek.
Odbiorca uprawniony	Każdy Odbiorca końcowy.
Operator systemu gazowego	Operator Systemu Dystrybucyjnego lub Operator Systemu Przesyłowego.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, na terenie objętym koncesją odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym, którego obowiązki wynikają z Ustawy Prawo energetyczne.
Operator Systemu Przesyłowego (OSP)	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym, którego obowiązki określa Ustawa Prawo energetyczne.
Operator Systemu Współpracującego (OSW)	OSP, Operator Systemu Magazynowania lub inny niż OSD Operator Systemu Dystrybucyjnego współpracujący z systemem dystrybucyjnym OSD.
Paliwo gazowe	Gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji (PZD)	Składane na podstawie umowy dystrybucyjnej zlecenie dystrybucji paliwa

	gazowego z jednego umownego punktu wejścia do jednego umownego punktu wyjścia lub wielu umownych punktów wyjścia zlokalizowanych w jednej strefie dystrybucyjnej. Jedna umowa dystrybucyjna może zawierać wiele PZD.
Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu R (PZDR)	Określone w umowie dystrybucji Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji paliwa gazowego pomiędzy pojedynczym o umownym punktem wejścia a pojedynczym punktem wyjścia WR.
Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu S (PZDS)	Określone w umowie dystrybucji Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji paliwa gazowego pomiędzy pojedynczym umownym punktem wejścia a zbiorem punktów WS zlokalizowanych w jednej strefy dystrybucyjnej.
Przepustowość techniczna	Maksymalna ciągła przepustowość systemu dystrybucyjnego, w ramach, której OSD może świadczyć usługi dystrybucji paliwa gazowego.
Przepustowość zarezerwowana	Przepustowość systemu dystrybucyjnego zarezerwowana w związku z zawartymi przez OSD umowami o świadczeniu usług dystrybucji oraz umowami o przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie, której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.
Przesyłanie paliwa gazowego	Transport paliw gazowych sieciami przesyłowymi w celu dostarczenia ich do sieci dystrybucyjnych lub Odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci przesyłowej.
Przyłącze do sieci gazowej	Odcinek sieci od gazociągu zasilającego do armatury odcinającej służący do przyłączenia do sieci gazowej urządzeń lub instalacji podmiotu przyłączanego.
Punkt wejścia	Miejsce dostarczenia paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.
Punkt wyjścia	Miejsce odbioru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.

Renominacja	Zmiana zatwierdzonej nominacji.
Rok gazowy	Okres od godziny 06:00 dnia 1 października roku bieżącego do godziny 06:00 dnia 1 października roku następnego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć gazowa wysokich, podwyższonych średnich, średnich i niskich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSD.
Sieć przesyłowa/system przesyłowy	Sieć gazowa wysokich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSP.
Siła wyższa	Niezależne od woli strony nadzwyczajne zdarzenie zewnętrzne, uniemożliwiające na stałe lub na pewien czas wykonanie umowy, którego to zdarzenia lub jego skutków strona, przy zachowaniu należytej staranności, nie mogła przewidzieć w chwili zawierania umowy, ani też uniknąć bądź przezwyciężyć.
Sprzedawca z urzędu	Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi, świadczące usługi kompleksowe Odbiorcom paliw gazowych w gospodarstwie domowym, niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy.
Strefa dystrybucyjna	Wydzielony fragment systemu dystrybucyjnego, połączony hydraulicznie, zasilany z określonych punktów wejścia do określonych sieciowych punktów wyjścia paliwa gazowego.
System dystrybucyjny	Sieć dystrybucyjna oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z tą siecią, za której ruch sieciowy odpowiada OSD.
Sytuacja awaryjna	Sytuacja powodująca utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej lub przyłączonej do niej sieci, instalacji lub urządzeń, lub bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia, środowiska, lub nagłą konieczność przeciwdziałania

	powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i powodująca ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub odbiorze paliwa gazowego.
Taryfa	Zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez OSD i wprowadzany, jako obowiązujący w rozliczeniach z użytkownikiem systemu.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru ilości gazu pobranego lub dostarczonego do sieci gazowej i dokonywania rozliczeń w jednostkach objętości lub energii.
Umowa dystrybucyjna/ dystrybucji	Umowa zawarta między ZUD a OSD, na podstawie, której OSD świadczy usługi dystrybucji na rzecz ZUD
Umowa kompleksowa	Umowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży paliwa gazowego i umowy dystrybucyjnej.
Umowa o przyłączenie	Umowa określająca prawa i obowiązki stron w procesie przyłączania podmiotu do sieci dystrybucyjnej.
Ustawa o zapasach	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 52, poz.343, z późn. zm.).
Ustawa Prawo Energetyczne	Ustawa z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne – tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.
Użytkownik systemu dystrybucyjnego	Podmiot korzystający z systemu dystrybucyjnego na podstawie umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej, będący ZUD lub Użytkownikiem Sieci.
Warunki normalne	Warunki odniesienia do celów rozliczeniowych: ciśnienie bezwzględne 101,325 kPa i temperatura 273,15 K.

Wnioskodawca	Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie, umowy sprzedaży, umowy dystrybucyjnej lub umowy kompleksowej.
Zbiorcze Zgłoszenie Zapotrzebowania (ZZZ)	Wcześniejsze powiadomienie OSD przez ZUD o faktycznej ilości paliwa gazowego, którą ZUD zamierza wprowadzić do systemu dystrybucyjnego i z niego odebrać.
Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD)	Osoba fizyczna lub prawna a także jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, lecz posiadająca zdolność prawną, która korzysta z usługi dystrybucji na podstawie umowy zawartej z OSD.

1.3 Wykaz zastosowanych skrótów w instrukcji.

BNC	Bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania w punkcie wyjścia
BNP	Bonifikata za niedotrzymanie parametrów paliwa gazowego w punkcie wyjścia
BNT	Bonifikata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody w punkcie wyjścia
CRG	Cena referencyjna gazu OSD
E	Gaz ziemny wysokometanowy
HRD	Handlowy raport dystrybucji
HRN	Handlowy raport niezbilansowania
HZW	Rzeczywiste ciepło spalania paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego
HSN_{mingr}	Minimalna wartość ciepła spalania paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym poniżej dolnej granicy
IG	Ilość paliwa gazowego dostarczona przez ZUD do systemu dystrybucyjnego w punkcie wejścia (m ³)
IN	Odebrana w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD
IRiESD	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej
IRiESP	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej
m³	Metr sześcienny
Nz	Dobowa ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji.
Oncw	Opłata za niedotrzymanie ciepła spalania w punkcie wejścia
ONP	Opłata za niedotrzymanie parametrów paliwa gazowego w punkcie wejścia
ONT	Opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy
ORCS	Obszar Rozliczeniowy Ciepła Spalania
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego.
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
OSW	Operator Systemu Współpracującego
PZD	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji
PZDR	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu R

PZDS	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu S
SNW	Stawka opłaty za niedotrzymanie nominacji
URE	Urząd Regulacji Energetyki
SNW	Stawka opłaty za niedotrzymanie nominacji.
WR	Punkty wyjścia rozliczane z zamówionej mocy i ilości dostarczonego paliwa gazowego, w tym punkty wyjścia do innych systemów gazowych.
WS	Punkty wyjścia rozliczane wyłącznie z ilości dostarczonego paliwa gazowego
X_{SJNmax}	Najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego przedstawiona w tabeli w pkt. 15.6.1
X_{STN max}	Najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody [K]
ZUD	Zleceniodawca usługi dystrybucji
ZUP	Zleceniodawca usługi przesyłania

1.4 Odniesienie do ilości paliwa gazowego.

Użyte w IRiESD odniesienia do „ilości paliwa gazowego” rozumie się, jako odniesienie do „ilości paliwa gazowego, wyrażonej w kWh”, o ile wyraźnie nie zastrzeżono inaczej. „Ilość” oraz „objętość paliwa gazowego” wyrażana jest w metrach sześciennych warunkach normalnych (m³).

1.5 Podstawy prawne i zasady obowiązywania IRiESD.

1.5.1 IRiESD została wykonana przez OSD zgodnie z wymogami Art. 9g Ustawy Prawo energetyczne i stanowi zapis warunków świadczenia usługi dystrybucji pomiędzy Operatorem Systemu Dystrybucyjnego, a Zleceniodawcą Usługi Dystrybucji w rozumieniu Art. 384 Kodeksu Cywilnego. IRiESD stanowi integralną część umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej.

1.5.2 Odnośząc się do wymogów Art. 9g ust. 5 Ustawy Prawo energetyczne opracowana IRiESD uwzględnia wymagania Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej a (IRiESD) sporządzonej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego, Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

1.5.3 Przez podpisanie umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej strony umowy zobowiązują się do przestrzegania wszystkich zapisów IRiESD, zgodnie z aktualną jej wersją z zastrzeżeniem pkt. 1.5.7 i 1.5.8.

1.5.4 Do stosowania IRiESD zobowiązani są użytkownicy systemu, w tym Odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do systemu dystrybucyjnego lub korzystający z usług świadczonych przez OSD.

1.5.5 W umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej Strony mogą określić wzajemne stosunki w sposób odmienny niż określony w niniejszej IRiESD, przy jednoczesnym zachowaniu zasady niedyskryminacji pozostałych użytkowników systemu dystrybucyjnego.

1.5.6 Wszystkie zmiany IRiESD wprowadzane są z zachowaniem postanowień Art. 9g ust.2 Ustawy Prawo energetyczne zgodnie z procedurą przedstawioną w punkcie 1.8.

1.5.7 IRiESD i dokumenty uzupełniające sporządzone są w języku polskim i opublikowane na stronie internetowej <http://www.polenergia.pl>

1.5.8 W przypadku niezgodności regulacji IRiESD i umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej decydujące są zapisy umowy.

1.6 Dokumenty powiązane.

Dokumentami, do których odnosi się IRiESD są:

- IRiESD MSG,
- Plan Ograniczeń OSD,
- Obowiązująca Taryfa OSD,
- Akty prawne, Polskie Normy i Normy Zakładowe związane z zakresem działalności OSD i OSP.

1.7 Informacje dodatkowe.

Oprócz aktualnej wersji IRiESD na stronie internetowej Operatora Systemu Dystrybucyjnego (<http://www.polenergia.pl>.) publikuje się:

- komunikat o rozpoczęciu procedury konsultacji zmiany IRiESD,
- procedurę zmiany sprzedawcy,
- wzory wniosków dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej,

1.8 Procedury wprowadzenia i aktualizacji IRiESD.

1.8.1 Zmiany w IRiESD wprowadzane są przez OSD.

1.8.2 IRiESD, jak również wszelkie zmiany IRiESD podlegają zatwierdzeniu, w drodze decyzji przez Prezesa URE.

1.8.3 Zmienione lub nowe postanowienia IRiESD wiążą OSD, ZUD, użytkowników systemu, w tym Odbiorców, OSW, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do systemu dystrybucyjnego, po ich zatwierdzeniu przez Prezesa URE i ogłoszeniu w Biuletynie URE, od dnia określonego w decyzji Prezesa URE.

1.8.4 OSD publikuje obowiązującą IRiESD na swojej stronie internetowej oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

1.8.5 Zmiana IRiESD przeprowadzana jest poprzez wydanie nowej IRiESD lub poprzez wydanie Karty aktualizacji.

1.8.6 Każda zmiana IRiESD jest poprzedzona procesem konsultacji z użytkownikami systemu dystrybucyjnego.

1.8.7 Karta aktualizacyjna zawiera w szczególności datę sporządzenia Karty aktualizacji, opis zakresu zmian IRiESD, tekst wprowadzanego lub korygowanego zapisu IRiESD, datę przekazywania uwag do proponowanych zmian w IRiESD przez Użytkowników Systemu Dystrybucyjnego oraz planowany termin wejścia w życie.

1.8.8 Proces wprowadzania zmian IRiESD jest przeprowadzany według następującego trybu:

- OSD opracowuje projekt zmian IRiESD wskazując treść proponowanych zmian oraz planowany termin wejścia w życie,
- OSD publikuje proponowane zmiany IRiESD na stronie internetowej OSD, a także udostępnia do wglądu w siedzibie OSD,
- OSD publikuje na swojej stronie internetowej komunikat, informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmiany IRiESD, miejscu, sposobie i terminie składania uwag.

1.8.9 Użytkownicy systemu dystrybucyjnego w terminie piętnastu (15) dni od daty udostępnienia proponowanych zmian IRiESD na stronie internetowej OSD, mogą przekazać do OSD swoje uwagi dotyczące zaproponowanych zmian.

1.8.10 OSD analizuje zgłoszone uwagi i opracowuje ostateczną treść zmian w IRiESD.

1.8.11 OSD przedkłada zmiany w IRiESD Prezesowi URE do zatwierdzenia wraz z informacją o wszystkich zgłoszonych przez użytkowników systemu dystrybucyjnego uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. OSD publikuje te dokumenty na swojej stronie internetowej.

1.8.12 IRiESD lub Kartę aktualizacji zatwierdzoną przez Prezesa URE OSD publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie wraz z informacją o dacie obowiązywania IRiESD lub zmian do IRiESD.

1.8.13 IRiESD stanowi część umowy dystrybucyjnej/kompleksowej. Zmienione lub nowe postanowienia IRiESD stają się częścią umowy jw. począwszy od dnia określonego w decyzji Prezesa URE w sprawie ich zatwierdzenia.

1.8.14 W przypadku braku akceptacji zmian IRiESD, ZUD przysługuje prawo wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej w terminie trzydziestu (30) dni licząc od dnia ogłoszenia w Biuletynie URE IRiESD w nowym brzmieniu z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia ZUD z obowiązku stosowania IRiESD w nowym lub zmienionym brzmieniu, w okresie wypowiedzenia. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio do porozumień zawartych z OSW, operatorem systemu magazynowego, operatorem mieszalni gazu oraz operatorami punktów wejścia ze źródeł krajowych.

2. SYSTEM DYSTRYBUCYJNY

2.1 Opis systemu dystrybucyjnego.

- zgodnie z klasyfikacją PN-C-04750:2011 system dystrybucyjny zarządzany przez OSD jest systemem gazu ziemnego wysokometanowego grupy E.

- z systemem dystrybucyjnym OSD współpracuje system dystrybucyjny MSG (Operator Systemu Dystrybucyjnego Mazowiecka Spółka Gazownictwa).

2.2 Punkty wejścia oraz miejsca fizycznego dostarczenia paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.

2.2.1 W systemie dystrybucyjnym wyróżnia się jedno miejsce fizycznego dostarczania paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego, obejmujące punkt zlokalizowany na połączeniu z systemem przesyłowym MSG.

2.2.3 Rozliczenia związane ze świadczonymi usługami dystrybucji prowadzone są dla punktu wejścia przy wykorzystaniu układu pomiarowo-rozliczeniowego zainstalowanego w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego do strefy dystrybucyjnej.

2.3 Punkty wyjścia oraz miejsca fizycznego poboru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.

2.3.1 W systemie dystrybucyjnym wyróżnia się punkty wyjścia zasilające instalację Odbiorców.

2.3.2 System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których OSD nie przysługuje tytuł prawny.

2.3.3 W przypadku punktów wyjścia, w których układy pomiarowo-rozliczeniowe zlokalizowane są w obrębie instalacji Odbiorcy, a w szczególności w budynkach, w których instalacje rozprowadzają paliwo gazowe do wielu Odbiorców końcowych, przyjmuje się następujące procedury:

- a) miejscem, w którym kończy się zobowiązanie OSD wynikające z umowy dystrybucyjnej, związane z dystrybucją paliwa gazowego, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy,
- b) miejscem, w którym OSD zapewnia parametry jakościowe oraz ciśnienie paliwa gazowego w szczególności w rozumieniu postanowienia pkt. 2.7 IRiESD, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy.
- c) rozliczenia związane ze świadczonymi usługami dystrybucji prowadzone są przy wykorzystaniu układów pomiarowo-rozliczeniowych,
- d) w przypadku, gdy dla jednego punktu wyjścia istnieje wiele układów pomiarowo-rozliczeniowych zlokalizowanych w obrębie instalacji, usługi dystrybucji rozliczane są dla każdego układu pomiarowo-rozliczeniowego osobno,
- e) OSD nie odpowiada za żadne szkody związane z rozprowadzaniem paliwa gazowego w instalacjach i sieciach za kurkiem głównym.

2.4 Przejście ryzyka i własności.

2.4.1 Przejście ryzyka związanego z dystrybucją paliwa gazowego na OSD następuje w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego do strefy dystrybucyjnej. W każdym przypadku, gdy w niniejszej IRiESD jest mowa o paliwie gazowym dostarczonym w punkcie wejścia rozumie się, iż faktyczne dostarczenie następuje w miejscu fizycznego dostarczenia paliwa gazowego do strefy dystrybucyjnej.

2.5 Strefy dystrybucyjne.

2.5.1 System dystrybucyjny OSD składa się z jednej strefy dystrybucyjnej.

2.6 Obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS).

2.6.1 OSD wyznacza dla swojego systemu dystrybucyjnego jeden obszar rozliczeniowy ciepła spalania (ORCS).

2.6.2 W przypadku gdy jedynym źródłem w ORCS jest międzysystemowy fizyczny punkt wejścia z systemu dystrybucyjnego OSW wartość ciepła spalania przyjmowana jest z pomiarów wykonywanych przez OSW.

2.6.3 W przypadku zainstalowania przez odbiorcę końcowego urządzenia pomiarowego, uzgodnionego z OSD i poddawanego regularnemu sprawdzeniu przez akredytowane laboratorium, umożliwiającego w okresie rozliczeniowym określenie ciepła spalania paliwa gazowego w punkcie wejścia lub punkcie wyjścia, ciepło spalania w tym punkcie będzie określone na podstawie wskazań tego urządzenia.

2.7 Parametry jakościowe paliwa gazowego.

2.7.1 Ciepło spalania.

- a) dla systemu gazu wysokometanowego transportowanego systemem dystrybucyjnym ustala się wartość ciepła spalania paliwa gazowego (HSN) od $38,0 \text{ MJ/m}^3$ do $41,6 \text{ MJ/m}^3$, gdzie $\text{HSN}_{\min} = 38,0 \text{ MJ/m}^3$.

- b) do systemu dystrybucyjnego nie może być dostarczone paliwo gazowe o wartości ciepła spalania niższej niż $HSN_{\text{mingr}} = 34, \text{MJ/m}^3$ dla systemu gazu wysokometanowego grupy E.
- c) OSD przysługuje prawo odmowy przyjęcia do przesłania paliwa gazowego o ciepłe spalania w zakresie $34,0 < HSN < 38,0 \text{ MJ/m}^3$, jeżeli spowoduje to obniżenie jakości paliwa gazowego dostarczonego do punktu wyjścia poniżej parametrów określonych w zawartej przez OSD umowie dystrybucyjnej, spowoduje niekorzystny wpływ na funkcjonowanie systemu dystrybucyjnego OSD bądź też spowoduje naruszenie interesu odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego.

2.7.2 Pozostałe parametry jakościowe.

Paliwo gazowe dostarczone do i transportowane systemem dystrybucyjnym OSD spełnia parametry jakościowe zgodnie z Normą PN-C-04753:2011 (warunki odniesienia 273,15 K; 101,325 kPa):

System gazu ziemnego wysokometanowego (grupy E)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Najwyższa dopuszczalna wartość/ zakres
Zawartość siarkowodoru*	mg/m ³	≤7,0
Zawartość tlenu	% (mol/mol)	≤0,2
Zawartość par rtęci*	mg/m ³	≤30,0
Zawartość siarki merkaptanowej**	mg/m ³	≤16,0
Zawartość siarki całkowitej**	mg/m ³	≤40,0
Intensywność zapachu gazu wyczuwalna w	% (V/V)	1,0
Wartość opałowa	MJ/m ³	≥31,0
Zawartość pyłu o średnicy cząstek większej niż 5 mm*	mg/m ³	≤1,0
Liczba Wobbego - nominalna	MJ/m ³	53,5
- zakres zmienności	MJ/m ³	45,0-56,9
Zakres zmienności temperatury paliwa gazowego wprowadzanego do systemu	°C	0-50

**warunki odniesienia 298,15 K; 101,325 kPa

* wymagane dla gazociągów niskiego i średniego ciśnienia

2.7.3 OSD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego spełniającego wymagania określone powyżej.

2.7.4 Ciśnienie, pod jakim paliwo gazowe powinno być dostarczone do dystrybucji, w punktach wejścia (miejscach fizycznego dostarczenia) na połączeniu z systemem gazowym MSG lub OSW określa OSD w porozumieniu z MSG lub OSW. Ciśnienie, pod jakim paliwo gazowe powinno być pobierane z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia określa OSD.

2.8 Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą.

Gazociągi, urządzenia oraz inne elementy systemu dystrybucyjnego OSD projektowane są i wykonywane zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 97, poz. 1055) odpowiednimi normami oraz innymi przepisami dotyczącymi dystrybucyjnej sieci gazowej.

2.9 Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego.

2.9.1 Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego zarządzanego przez OSD oparte jest o następujące kryteria bezpieczeństwa:

- a) zapewnienie przepustowości systemu dystrybucyjnego umożliwiającej realizację zawartych umów dystrybucyjnych/umów kompleksowych,
- b) utrzymywanie odpowiedniego ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia,
- c) utrzymywanie określonych w IRiESD i w umowach dystrybucyjnych/kompleksowych ciepła spalania oraz właściwych parametrów jakościowych paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym.

2.9.2 W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje następujące działania:

- a) na bieżąco zarządza systemem dystrybucyjnym,
- b) opracowuje plany ograniczeń,
- c) uzgadnia i realizuje warunki współpracy z OSW określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemów,
- d) utrzymuje stan techniczny systemu dystrybucyjnego zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami
- e) zapewnia ciągłe dyżury odpowiednich służb działających w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych,
- f) utrzymuje, a gdy jest to konieczne rozbudowuje systemy pomiarowo – kontrolne ilości, mocy, ciśnienia, parametrów jakościowych i ciepła spalania paliwa gazowego,
- g) zabezpiecza elementy systemu dystrybucyjnego przed dostępem osób niepowołanych.

2.10 Prawa i obowiązki odbiorców.

2.10.1 Odbiorca, którego urządzenia lub instalacje posiadają połączenie z systemem dystrybucyjnym OSD jest zobowiązany stosować zapisy IRiESD, w szczególności zapewnia dostęp OSD do urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz powinien umożliwić wykonywanie pomiarów.

2.10.2 Odbiorca, który zgodnie z zapisami Ustawy o zapasach oraz aktami wykonawczymi do niej podlega ograniczeniom w poborze paliwa gazowego niezależnie od obowiązków zawartych w punkcie 2.11.3 jest zobowiązany do:

- przekazywania OSD informacji umożliwiających OSD uwzględnienie zapotrzebowania Odbiorcy w prognozowanym zapotrzebowaniu na paliwo gazowe,
- informowania OSD do dnia 31 lipca każdego roku o minimalnej ilości paliwa gazowego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa oraz uszkodzenia

lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania,

- dostosowania się do ograniczeń poboru paliwa gazowego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru paliwa gazowego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w Ustawie o zapasach,
- zapewnienia możliwości całodobowego kontaktu z Odbiorcą na wypadek wystąpienia nagłych zdarzeń mających wpływ na realizację dostaw gazu do Odbiorcy,
- szybkiego reagowania i realizacji poleceń służb dyspozytorskich.

2.10.3 Odbiorca, który jest właścicielem układu pomiarowo-rozliczeniowego ma obowiązek:

- a) umożliwić dostęp w celu sprawdzenia poprawności działania układu pomiarowego na każde żądanie OSD,
- b) umożliwić osobom wyznaczonym z ramienia OSD założenia plomb zabezpieczających na urządzeniach układu pomiarowego,
- c) umożliwić OSD zdalny odczyt danych pomiarowych w przypadku funkcjonowania urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowo-rozliczeniowych tego Odbiorcy,
- d) umożliwić OSD instalację własnych urządzeń telemetrycznych, w przypadku ich braku,
- e) utrzymywać urządzenia pomiarowo-rozliczeniowe w należyтым stanie technicznym,
- f) informować OSD o planowanych przeglądach okresowych i umożliwić osobom wyznaczonym z ramienia OSD obecność w trakcie trwania prac,
- g) wykonywania przeglądów okresowych urządzeń pomiarowych w punkcie poboru paliwa gazowego,
- h) informowania OSD o terminach wykonywanych przeglądów okresowych i umożliwienia jego przedstawicielom obecności w trakcie trwania prac

2.11 Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego.

2.11.1 OSD jest odpowiedzialny za rozwój systemu dystrybucyjnego.

2.11.2 Rozwój systemu dystrybucyjnego prowadzony jest z uwzględnieniem kryteriów zdefiniowanych strategii operatora systemu dystrybucyjnego z uwzględnieniem zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwo gazowe, gwarantując zapewnienie długoterminowej zdolności systemu dystrybucyjnego.

3. PRZYŁĄCZANIE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

3.1 Zasady przyłączenia podmiotów do sieci dystrybucyjne

3.1.1 Przyłączenie podmiotów do sieci dystrybucyjnej jest realizowane przez OSD.

3.1.2 Przyłączenie do sieci dystrybucyjnej następuje na podstawie umowy o przyłączenie po spełnieniu przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wymagań określonych przez OSD w warunkach przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.

3.1.3 Podmiot zgłaszający zmianę w odbiorze paliwa gazowego powodującą konieczność wymiany elementów sieci dystrybucyjnej lub rozbudowy tej sieci, jest traktowany jak podmiot ubiegający się o przyłączenie. Za zmianę, o której mowa wyżej uważa się w szczególności zmianę mocy umownej lub ilości dystrybuowanego paliwa gazowego

wykraczającą poza dopuszczalny zakres pracy zainstalowanych urządzeń w punkcie wyjścia z sieci dystrybucyjnej.

3.1.4 Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej musi posiadać tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, przyłączanego obiektu do sieci.

3.1.5 Na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje i sieci, OSD wydaje informację o możliwości przyłączenia do sieci.

3.1.6 W procesie przyłączania podmiotu do sieci dystrybucyjnej wyróżnia się następujące działania:

- złożenie przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wniosku o określenie warunków przyłączenia,
- określenie przez OSD warunków przyłączenia,
- przesłanie podmiotowi ubiegającemu się o przyłączenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej OSD oraz na jego pisemny wniosek, projektu umowy o przyłączenie,
- zawarcie umowy o przyłączenie,
- przygotowanie i realizacja przyłączenia.

3.1.7 Szczegółowe zasady przyłączenia podmiotów do sieci dystrybucyjnej określone są w Ustawie Prawo energetyczne oraz w rozporządzeniach wykonawczych.

3.1.8 Dodatkowe informacje związane z przyłączeniem do sieci dystrybucyjnej oraz wzory dokumentów związanych z procesem przyłączania dostępne są w siedzibie oraz na stronie internetowej OSD.

3.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.

3.2.1 Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej składa do OSD wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej wraz z załącznikami, z wykorzystaniem obowiązującego formularza, udostępnianego w siedzibie OSD oraz publikowanego na stronie internetowej OSD.

3.2.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej oraz wszystkie załączniki powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.

3.3 Warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.

3.3.1 OSD przeprowadza weryfikację wniosku złożonego przez podmiot na podstawie informacji podanych we wniosku oraz załączonych dokumentach.

3.3.2 W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych:

- a) OSD w terminie 7 dni od daty jego wpłynięcia, wzywa podmiot do uzupełnienia wniosku,
- b) Podmiot obowiązany jest dostarczyć uzupełniony wniosek w terminie wyznaczonym przez OSD. Termin wyznaczony przez OSD nie może być krótszy niż 21 dni od daty otrzymania wezwania, o którym mowa wyżej,
- c) jeżeli uzupełniony wniosek nie zostanie dostarczony w wyznaczonym terminie, OSD pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

3.3.3 Kompletny wniosek, spełniający wymogi formalne, poddawany jest analizie technicznej i ekonomicznej, w trakcie, której OSD ocenia, czy przyłączenie do sieci dystrybucyjnej jest technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.

3.3.4 Przy rozpatrywaniu wniosku OSD uwzględnia zawarte umowy dystrybucyjne, wcześniej złożone wnioski o świadczenie usług dystrybucji oraz zawarte umowy o

przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie, której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.

3.3.5 Analiza techniczna i ekonomiczna przeprowadzana jest przez OSD na podstawie informacji podanych we wniosku i w oparciu o następujące działania:

- analizę wariantów przyłączenia,
- ocenę kosztów dystrybucji, nakładów na realizację przyłączenia i rozbudowę systemu,
- analizę ekonomiczną opłacalności przyłączenia.

3.3.6 Brak technicznych warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej zachodzi w szczególności wówczas, gdy przyłączenie może spowodować obniżenie niezawodności działania systemu dystrybucyjnego, obniżenie, jakości paliwa gazowego w systemie lub może uniemożliwić wywiązanie się OSD z innych nałożonych na niego obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.

3.3.7 Brak ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej zachodzi w szczególności wówczas, gdy przyłączenie może spowodować niekorzystną zmianę cen i stawek opłat za świadczenie usług dystrybucji dla innych podmiotów przyłączonych do sieci.

3.3.8 OSD może odmówić przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, gdy brak jest możliwości technicznych przyłączenia lub przyłączenie jest ekonomicznie nieuzasadnione. Niniejsze nie wyłącza stosowania postanowień art.7 ust.9 Ustawy Prawo energetyczne.

3.3.9 W sytuacji, gdy OSD odmówi przyłączenia podmiotu do sieci dystrybucyjnej, OSD niezwłocznie powiadamia o odmowie Prezesa URE i wnioskodawcę, podając uzasadnienie odmowy.

3.3.10 W przypadku odmowy określenia warunków przyłączenia z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, OSD na żądanie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, przedstawia informację o działaniach, jakie muszą być podjęte w zakresie rozbudowy sieci, aby nastąpiło przyłączenie do sieci. Za opracowanie informacji OSD pobiera opłatę, uzgodnioną z podmiotem, odzwierciedlającą koszty jej przygotowania.

3.3.11 OSD wydając warunki przyłączenia określa w szczególności:

- miejsce przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci oraz ich parametry techniczne,
- zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem do sieci dystrybucyjnej,
- parametry techniczne przyłącza do sieci dystrybucyjnej,
- minimalne i maksymalne ciśnienie dostarczania i odbioru paliwa gazowego,
- wymagania dotyczące układu pomiarowego oraz miejsce jego zainstalowania,
- moc przyłączeniową,
- charakterystykę dostarczania i poboru paliwa gazowego, w tym minimalne i maksymalne godzinowe, dobowe oraz roczne ilości jego dostarczania i poboru,
- miejsce rozgraniczenia własności systemu dystrybucyjnego OSD i instalacji, urządzeń lub sieci podmiotu przyłączanego,
- wymagania dotyczące wyposażenia stacji gazowej lub układu pomiarowego, rodzaj tego układu, a także telemetrii i ochrony przeciwkorozyjnej.

3.3.12 OSD wydaje warunki przyłączenia lub informuje o braku możliwości przyłączenia w terminach określonych w obowiązujących przepisach prawa.

3.3.13 W przypadku, gdy wydanie warunków przyłączenia jest uzależnione od uzyskania warunków przyłączenia od OSW, terminy, o których mowa w pkt. 3.3.12 przedłuża się o okres niezbędny do uzyskania tych warunków od OSW.

3.3.14 OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o konieczności uzyskania warunków przyłączenia od OSW i terminie ich wydania.

3.3.15 W przypadku, gdy z istotnych powodów nie może być dotrzymany termin, o którym mowa w pkt.3.3.12, OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o innym terminie wydania warunków przyłączenia wraz ze wskazaniem przyczyn niedotrzymania terminu.

3.3.16 Jeżeli zostało złożonych kilka wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego lub wniosków, które dotyczą obszaru pokrywającego się terytorialnie w całości lub części – OSD określa warunki przyłączenia dla wszystkich podmiotów, których wnioski spełniają kryteria ekonomiczne i techniczne przyłączenia do sieci, informując ich o tym fakcie.

3.3.17 Umowa o przyłączenie zawierana jest na wniosek podmiotu posiadającego ważne warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej. O ile warunki przyłączenia nie stanowią inaczej, ważne są przez 1 rok.

3.3.18 Warunki przyłączenia w okresie ich ważności stanowią dla OSD zobowiązanie do zawarcia umowy o przyłączenie, z zastrzeżeniem pkt.3.3.19.

3.3.19 W sytuacji, gdy po wydaniu warunków przyłączenia, w wyniku zawarcia pomiędzy OSD i innymi podmiotami umowy o przyłączenie, utracone zostaną techniczne możliwości dostarczania paliwa gazowego, OSD może odmówić zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem posiadającym ważne warunki przyłączenia.

3.3.20 Wydanie warunków przyłączenia nie jest równoznaczne z zarezerwowaniem przez OSD przepustowości systemu gazowego dla podmiotu, który otrzymał te warunki przyłączenia.

3.3.21 Zmiana warunków przyłączenia możliwa jest tylko poprzez złożenie do OSD nowego wniosku o określenie warunków przyłączenia. Jeżeli zmiana warunków przyłączenia wynika z uwarunkowań pracy systemu dystrybucyjnego to jest ona dokonywana przez OSD poprzez określenie nowych warunków przyłączenia.

3.3.22 Na pisemny wniosek przedsiębiorstwa zajmującego się sprzedażą paliw gazowych (wskazanego przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej we wniosku o wydanie warunków przyłączenia), OSD informuje o przebiegu procesu wydawania warunków przyłączenia i zawierania umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej w odniesieniu do wskazanego podmiotu.

3.4 Umowa o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej.

3.4.1 Przyłączenie nowych punktów do sieci dystrybucyjnej następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej, zwanej w skrócie umową o przyłączenie, zawieranej między OSD i przyłączanym podmiotem.

3.4.2 OSD jest zobowiązany do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD, na zasadach równoprawnego traktowania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, jeżeli spełnione są techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, a wnioskujący o zawarcie umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci lub w przypadku określonym w art.7 ust.9 Ustawy Prawo energetyczne.

3.4.3 Jeżeli zostały określone warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji, których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego, OSD zawiera umowy o przyłączenie do sieci z uwzględnieniem kolejności wpływu kompletnych wniosków o zawarcie umowy o przyłączenie, w miarę istniejących warunków technicznych, w szczególności wolnych przepustowości technicznych systemu dystrybucyjnego.

3.4.4 Podmiot, który składa wniosek o zawarcie umowy o przyłączenie o mocy przyłączeniowej powyżej 60 m³/h zobowiązany jest wystąpić do OSD o podpisanie umowy sprzedaży lub przedstawić umowę, promesę sprzedaży, umowę przedwstępną sprzedaży,

wyciągi tych umów albo oświadczenie dostawcy potwierdzające możliwość dostarczenia dla podmiotu występującego z wnioskiem, paliwa gazowego do punktu wejścia do strefy dystrybucyjnej, w której ma nastąpić przyłączenie.

3.4.5 Przesłany przez OSD, na wniosek podmiotu posiadającego ważne warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, projekt umowy o przyłączenie do sieci jest ważny przez czas określony przez OSD.

3.4.6 Umowa o przyłączenie stanowi dla OSD oraz dla przyłączanego podmiotu podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych oraz ich finansowania przez strony na warunkach w niej określonych.

3.4.7 Umowa o przyłączenie określa w szczególności:

- prawa i obowiązki stron, w tym przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie, której nastąpi dostarczanie paliwa gazowego do podmiotu, moc przyłączeniową dla przyłączanego punktu wejścia lub wyjścia, ilość paliwa gazowego przeznaczonego do odbioru, okres obowiązywania umowy oraz warunki jej rozwiązania.
- odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy o przyłączenie, w tym za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie, niewywiązanie się z zobowiązań, o których mowa w punkcie j.w. lub odstąpienie od umowy,
- termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności sieci dystrybucyjnej i instalacji podmiotu przyłączanego, zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia, wymagania techniczne dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów, warunki udostępnienia nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia.

3.4.8 Z dniem zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej dla podmiotu zostaje zarezerwowana przepustowość w strefie dystrybucyjnej, w ilości zgodnej z parametrami określonymi w warunkach przyłączenia. Rezerwacja obowiązuje do wskazanego w umowie o przyłączenie terminu złożenia PZD.

3.4.9 Na pisemny wniosek przedsiębiorstwa zajmującego się sprzedażą paliw gazowych (wskazanego przez przyłączany podmiot we wniosku o zawarcie umowy o przyłączenie) OSD informuje o stanie realizacji umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej w odniesieniu do wskazanego podmiotu.

3.5 Wymagania techniczne dla nowych punktów.

3.5.1 Punkty wejścia lub wyjścia przyłączane do sieci dystrybucyjnej powinny być projektowane, wykonywane, odbierane i eksploatowane w sposób zapewniający możliwość ciągłości dostarczania paliwa gazowego, bezpieczeństwo pracy oraz dokładność pomiarów, a także spełniać warunki, o których mowa w pkt. 2.9.

3.5.2 Układy pomiarowe powinny pracować w warunkach zgodnych z ich dokumentacją techniczną.

3.5.3 Podmiot zawierający z OSD umowę o przyłączenie, na podstawie, której stanie się właścicielem nowego punktu, zapewni OSD stały dostęp do przyłączanego punktu w celu przeprowadzenia kontroli stanu urządzeń znajdujących się w tym punkcie i odczytu urządzeń pomiarowych.

3.5.4 Obowiązek utrzymania w pełnej sprawności elementów danego punktu spoczywa na stronie, która posiada tytuł prawny tego punktu.

4. PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY DYSTRYBUCYJNEJ / UMOWY KOMPLEKSOWEJ

4.1 Strony umowy dystrybucyjnej / umowy kompleksowej

4.1.1 Stronami umowy dystrybucyjnej są:

- Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD),
- Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD).

4.1.2 Stronami umowy kompleksowej są:

- Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD),
- Odbiorca końcowy.

4.1.3 Zleceniodawcą Usługi Dystrybucji może być:

- Każdy Odbiorca końcowy,
- Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się sprzedażą paliw gazowych do odbiorców na podstawie umowy kompleksowej, posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi, o ile konieczność posiadania takiej koncesji wynika z przepisów Ustawy Prawo energetyczne,
- Sprzedawca z urzędu odpowiedni dla systemu dystrybucyjnego OSD.

4.2 Prawa i obowiązki OSD.

4.2.1 Prawa i obowiązki OSD określa ustawa - Prawo energetyczne, inne przepisy powszechnie obowiązujące, niniejsza IRiESD oraz umowa dystrybucyjna/umowa kompleksowa.

4.2.2 OSD jest zobowiązany utrzymywać zdolność urządzeń i sieci do realizacji zaopatrzenia w paliwa gazowe, w sposób ciągły i niezawodny przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.

4.2.3 OSD jest zobowiązany zapewniać wszystkim Odbiorcom, przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych na rzecz Odbiorców oraz sprzedawcom z urzędu wyznaczonym przez Prezesa URE, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług dystrybucji paliwa gazowego na warunkach i w zakresie określonym w Ustawie Prawo energetyczne i niniejszej IRiESD.

4.2.4 OSD, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie Użytkowników Systemu Dystrybucyjnego oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- a) bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego i realizację umów z użytkownikami tego systemu,
- b) zapewnienie długoterminowej zdolności systemu dystrybucyjnego do zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych, a także w zakresie rozbudowy systemu dystrybucyjnego, a tam, gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami gazowymi,
- c) prowadzenie ruchu sieciowego w sposób skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich, jakości, świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
- d) eksploatację, konserwację oraz remonty sieci, instalacji i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami gazowymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,

- e) współpracę z innymi operatorami systemów gazowych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów gazowych oraz skoordynowania ich rozwoju,
- f) zarządzanie przepływami paliw gazowych oraz utrzymanie parametrów jakościowych tych paliw w systemie dystrybucyjnym i na połączeniach z innymi systemami gazowymi,
- g) dostarczanie Użytkownikom Systemu i operatorom innych systemów gazowych informacji o warunkach świadczenia usługi dystrybucji, w tym o współpracy z połączonymi systemami gazowymi,
- h) bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami w systemie gazowym oraz prowadzenie z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu,
- i) realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych.
- j) utrzymywanie odpowiedniego stopnia nawodnienia paliwa gazowego znajdującego się w systemie dystrybucyjnym OSD, zgodnie z wymogami określonymi w aktach wykonawczych do Ustawy Prawo energetyczne.

4.2.5 Operator Systemu Dystrybucyjnego ma prawo w szczególności do:

- a) pobierania opłat za świadczone usługi na warunkach określonych w Taryfie, umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej i niniejszej IRiESD,
- b) wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej w całości lub zawarcia aneksu zmieniającego do umowy w przypadkach określonych w pkt.5.9.
- c) odmowy świadczenia usługi dystrybucji w przypadkach określonych w pkt. 5.8.
- d) realizowania innych praw określonych w Ustawie Prawo energetyczne, innych przepisach prawa, umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej, Taryfie i niniejszej IRiESD,
- e) aktualizacji zapisów IRiESD, przy zachowaniu procedur określonych w pkt.1.8.

4.3 Prawa i obowiązki ZUD.

4.3.1 Prawa i obowiązki ZUD określa Ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy prawa, niniejsza IRiESD oraz umowa dystrybucyjna/umowa kompleksowa.

4.3.2 ZUD ma prawo korzystać z usługi dystrybucji świadczonej przez OSD, na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne, w umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej oraz niniejszej IRiESD oraz zgodnie ze stawkami opłat określonymi w obowiązującej Taryfie, stosowanych w sposób obiektywny i nie dyskryminacyjny, pod warunkiem spełnienia wymogów, o których mowa w pkt. 5.2 – 5.4.

4.3.3 ZUD jest zobowiązany do terminowej realizacji płatności, zgodnie z warunkami określonymi pkt. 17 niniejszej IRiESD, taryfie oraz w umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej.

4.3.4 ZUD jest zobowiązany poinformować w formie pisemnej w terminie 7 dni roboczych o wszelkich zmianach, które nastąpią w okresie realizacji umowy dystrybucyjnej/umowie kompleksowej, dotyczących dokumentów wymienionych w pkt. 5.2.

4.3.5 ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie do systemu dystrybucyjnego i odbiór paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego oraz za utrzymanie równowagi pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonymi w umownych punktach wejścia i odbieranymi w umownych punktach wyjścia, określonymi w umowie i przyjętych nominacjach.

4.3.6 ZUD jest zobowiązany do współdziałania w ramach procedury zmiany sprzedawcy poprzez informowanie Odbiorców o nadanym przez OSD indywidualnym numerze układu pomiarowego, zainstalowanego w punkcie wyjścia. Informacje takie powinny być umieszczone w dokumentach stanowiących podstawę płatności Odbiorcy.

4.3.7 ZUD dostarczający do umownego punktu wejścia do systemu paliwo gazowe jest odpowiedzialny za spełnienie wymagań dotyczących, jakości paliwa i ciśnienia określonych w niniejszej IRiESD i umowie dystrybucyjnej.

4.4 Siła wyższa.

4.4.1 Strony nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie swoich obowiązków o ile wynika to z okoliczności siły wyższej.

4.4.2 Strona powołująca się na okoliczność siły wyższej jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić drugą stronę o zaistnieniu okoliczności siły wyższej przedstawiając dowody potwierdzające jej wystąpienie.

4.4.3 Niezwłocznie po ustaniu siły wyższej, każda ze stron, bez dodatkowego wezwania jest zobowiązana przystąpić do wykonania swych zobowiązań, których realizacja została uprzednio zawieszona wskutek zaistnienia siły wyższej.

4.4.4 Niezwłocznie po przystąpieniu do wykonywania zobowiązań po ustaniu siły wyższej strona zobowiązana jest zawiadomić o tym fakcie drugą stronę.

4.5 Zakup paliwa gazowego na potrzeby własne oraz pokrycie strat systemowych OSD.

4.5.1 OSD kupuje paliwo gazowe na potrzeby własne od:

- a) bezpośrednich dostawców paliwa gazowego, tj. podmiotów zajmujących się obrotem paliwami gazowymi, mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub wydobywających paliwa gazowe,
- b) przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem paliwami gazowymi
- c) ZUD poprzez zakup części paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji.

4.5.2 OSD może dokonać wyboru dostawcy paliwa gazowego, o którym mowa w pkt.4.5.1.a) i 4.5.1 b) w zależności od dostępności źródeł pozyskiwania paliwa gazowego, które spełniać będą techniczne możliwości dostarczenia paliwa gazowego na potrzeby OSD, w miejscu i na warunkach zapewniających mu bezpieczeństwo dostaw.

4.5.3 W przypadku braku dostaw paliwa gazowego w sposób określony w pkt. 4.5.2 OSD może dokonać bezpośredniego zakupu paliwa gazowego od ZUD na potrzeby technologiczne i straty sieciowe wynikające z realizacji umowy dystrybucyjnej zawartej pomiędzy stronami proporcjonalnie do ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do danej strefy dystrybucyjnej, w ilościach i na warunkach określonych w umowie dystrybucyjnej, po cenie nie wyższej niż CRG, o ile nie narusza to przepisów bezwzględnie obowiązujących.

4.5.4 Cena Referencyjna Gazu (CRG), wykorzystywana na potrzeby rozliczeń OSD z ZUD , ustalana jest przez OSD na miesiąc bieżący na podstawie średniej ważonej ceny zakupów paliwa gazowego, po jakiej OSD kupił paliwo gazowe wraz z kosztem transportu paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego w miesiącu (M-2). Jeżeli w miesiącu gazowym (M-2) nie nastąpił zakup paliwa gazowego, obowiązuje poprzednia CRG.

4.5.5 Cena Referencyjna Gazu jest ustalana dla ilości w kWh. Jeśli cena sprzedaży gazu ziemnego określona w taryfie sprzedawcy byłaby ustalana dla ilości wyrażonych w m³, to przelicza się ją po cieple spalania, ustalonym w tej taryfie, a w przypadku gdyby ciepło spalania nie było ustalone w taryfie – po średniomiesięcznym cieple spalania ustalonym przez OSD w punkcie, w którym gaz ten jest kupowany.

5. WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUGI DYSTRYBUCJI

5.1 Zakres usług świadczonych przez OSD.

5.1.1 Podstawowymi usługami świadczonymi przez OSD, są usługi dystrybucji paliwa gazowego, od wybranego przez ZUD punktu lub punktów wejścia do wybranego przez niego punktu/punktów wyjścia, w oparciu o umowę dystrybucyjną, zawartą pomiędzy OSD i ZUD.

5.1.2 W sytuacji, gdy ZUD złoży wniosek o świadczenie usługi dystrybucji od punktu wejścia, który nie jest punktem OSD lub do nieistniejącego punktu wejścia, stosuje się procedurę przyłączeniową. Procedura przyłączeniowa stosowana jest również, gdy realizacja usług dystrybucji wymaga przebudowy tego punktu.

5.1.3 OSD świadczy długoterminowe usługi dystrybucji paliwa gazowego. Podstawowym okresem świadczenia usług dystrybucji jest rok gazowy. Umowa o świadczenie usług dystrybucji zawierana jest na czas nieokreślony, przy czym w ramach zawartej umowy dystrybucji ZUD składa:

- PZD długoterminowe – na okres roku gazowego lub okresu dłuższego niż rok gazowy.

5.1.4 Do świadczenia usług dystrybucji konieczne jest zawarcie umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej i złożenie PZD.

5.1.5 Ze względu na możliwość ograniczenia ich świadczenia, usługi dystrybucji dzielą się na:

- usługi ciągłe – w ramach, których ZUD ma zapewnioną realizację zleconych usług w ciągu całego okresu umownego, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji awaryjnych oraz planowanych i uzgodnionych prac remontowych oraz modernizacyjnych,
- usługi przerywane- w ramach, których OSD ma zapewnioną realizację zleconych usług ciągu całego okresu umownego, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji awaryjnych oraz planowanych i uzgodnionych prac remontowych oraz modernizacyjnych oraz w określonych w umowie okresach, w których OSD może ograniczyć lub całkowicie przerwać realizację usług dystrybucji.

5.1.7. Zawarcie umowy dystrybucyjnej uwarunkowane jest spełnieniem przez wnioskodawcę warunków formalno-prawnych określonych w pkt. 5.2 oraz występowaniem technicznych i finansowych warunków dystrybucji paliwa gazowego określonych w pkt. 5.3 oraz w pkt. 5.4.

5.2 Warunki formalno-prawne.

5.2.1 Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej przez OSD powinien dostarczyć prawidłowo wypełniony wniosek o zawarcie umowy dystrybucji wraz ze wszystkimi załącznikami, przy zachowaniu procedury opisanej w niniejszym punkcie.

5.2.2 Przedstawić poniższe dokumenty i zaświadczenia:

- a) wypis ze stosownej ewidencji działalności gospodarczej, w szczególności aktualny wypis z Krajowego Rejestru Sądowego dla spółek prawa handlowego mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo inny dokument potwierdzający zdolność prawną podmiotu,
- b) dokument poświadczający nadanie numeru identyfikacji podatkowej dla celów podatku od towarów i usług – dla podmiotów mających siedzibę na terenie państw – członków Unii Europejskiej, o ile ta informacja nie wynika z treści dokumentów, o których mowa w pkt. 5.2.2.a).
- c) jeśli Wnioskodawca posiada numer REGON, dokument potwierdzający jego nadanie,
- d) pełnomocnictwo lub dokumenty potwierdzające prawo osób reprezentujących podmiot do zaciągania w jego imieniu zobowiązań, jeżeli prawo to nie wynika z treści dokumentu, o którym mowa w pkt. 5.2.2.a).

- e) podmioty wykonujące działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – odpis koncesji lub oświadczenie podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu, iż działalność wykonywana przez podmiot nie wymaga koncesji przewidzianej Ustawą Prawo energetyczne.

5.3 Warunki finansowe.

5.3.1 Celem ochrony interesów Użytkowników Systemu Dystrybucyjnego oraz celem zapewnienia bezpieczeństwa działania i niezawodności systemu, ZUD muszą posiadać odpowiednią wiarygodność finansową, potwierdzającą ich zdolność do wywiązywania się z warunków korzystania z usług dystrybucji.

5.3.2 Wiarygodność finansowa ZUD badana jest na etapie rozpatrywania wniosku o świadczenie usług dystrybucji, następnie w toku rozpatrywania PZD lub świadczenia usług dystrybucji zgodnie z pkt. 6.3 może zostać potwierdzona w jeden z następujących sposobów:

- a) poprzez posiadanie historii współpracy z OSD w sposób zgodny z warunkami podpisanych umów dystrybucyjnych,
- b) poprzez przedstawienie odpowiedniego zabezpieczenia finansowego.

5.3.3 Współpracę z OSD uważa się za zgodną z warunkami podpisanych umów, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) przez co najmniej trzy ostatnie lata ZUD lub jego poprzednik prawny był stroną umowy dystrybucyjnej z OSD, do której złożone zostało PZD,
- b) maksymalny okres przeterminowania należności związanych ze świadczeniem usług na rzecz ZUD był mniejszy niż 14 dni,
- c) ZUD nie został obciążony opłatami związanymi z nielegalnym poborem paliwa gazowego.

5.3.4 Przez odpowiednie zabezpieczenie finansowe rozumie się zabezpieczenie złożone w kwocie odpowiadającej:

- dwumiesięcznej wartości zobowiązań ZUD wobec OSD wynikających ze świadczonych usług dystrybucji, która obliczana jest na podstawie największej miesięcznej ilości paliwa gazowego deklarowanej we wniosku o zawarcie umowy dystrybucji / umowy kompleksowej – w przypadku PZD na okres dłuższy niż dwa miesiące,
  - wartość zobowiązań ZUD wobec OSD, wynikających ze świadczonych usług dystrybucji, która ustalona jest na podstawie deklarowanej we wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej łącznej maksymalnej mocy umownej i liczby dni (nie więcej niż 30 dni), w których świadczone będą usługi dystrybucji oraz deklarowanych ilości paliwa gazowego – w przypadku PZD na okres krótszy niż dwa miesiące, w tym na okresy jednodniowe.
- 5.3.5 Zabezpieczenie, o którym mowa w punkcie 5.3.2 b) może zostać przedłożone w następujących formach:

- a) zaliczka przekazana OSD, rozliczona po zakończeniu świadczenia usług dystrybucji,
- b) nieodwołalna, bezwarunkowa i płatna na pierwsze żądanie gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa,
- c) inna nieodwołalna, bezwarunkowa oraz płatna na pierwsze żądanie forma zabezpieczenia finansowego, zaakceptowana przez OSD.

5.3.6 Zabezpieczenie, o którym mowa w pkt. 5.3.5 składane jest przez ZUD po zawarciu umowy dystrybucyjnej, nie później niż w chwili złożenia pierwszego PZD.

5.3.7 Zarówno OSD, jak i ZUD ma prawo żądać zwiększenia lub odpowiednio zmniejszenia wartości zabezpieczenia w trakcie trwania umowy dystrybucyjnej, w szczególności w toku rozpatrywania PZD, jeśli wysokość zobowiązań ZUD wobec OSD, ustalona w oparciu o przedłożone PZD zgodne z pkt. 5.3.4 będzie odpowiednio mniejsza lub większa niż wartość zabezpieczenia finansowego przedłożonego przez ZUD. OSD wstrzyma rozpatrywanie PZD, którego realizacja powoduje przekroczenie wartości złożonego przez ZUD zabezpieczenia finansowego, do czasu zwiększenia wartości tego zabezpieczenia. Postanowienie pkt. 6.3.4 stosuje się odpowiednio.

5.3.8 ZUD przedkłada OSD zabezpieczenie finansowe w przypadku utraty odpowiedniej historii współpracy z OSD, o której mowa w pkt. 5.3.2 lub wygaśnięcia zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w pkt. 5.3.4.

5.3.9 W przypadku, gdy ZUD będzie terminowo dokonywał płatności za świadczone przez OSD usługi, wysokość jego zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w pkt. 5.3.4 będzie co roku, licząc od dnia dokonania pierwszej płatności zmniejszana o 25 % wartości określonej w pkt. 5.3.4 Najniższym poziomem, do którego może zostać obniżona wysokość zabezpieczenia finansowego jest 25 % wartości określonej zgodnie z pkt. 5.3.4.

5.3.10 W przypadku, gdy ZUD opóźnił się z płatnością za świadczone przez OSD usługi o więcej niż 14 dni lub dopuścił się nielegalnego poboru paliwa gazowego, wysokość zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w pkt. 5.3.4 Ulega zwiększeniu o 25 % w każdym przypadku wystąpienia opóźnienia płatności lub nielegalnego poboru paliwa gazowego, przy czym maksymalna wysokość zabezpieczenia finansowego nie może przekroczyć dwukrotności wartości określonej zgodnie z pkt. 5.3.4.

5.3.11 OSD zwraca zabezpieczenie finansowe wniesione w pieniądzu, dokument gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej lub zwalnia zabezpieczenie dokonane w inny sposób, jeżeli nie istnieją roszczenia OSD względem ZUD o zapłatę, oraz:

- umowa dystrybucyjna uległa rozwiązaniu,
- zaistniały określone w IRiESD przesłanki do zwolnienia zabezpieczenia finansowego w całości.

5.3.12 Jeżeli zaistniały określone w IRiESD przesłanki do zmniejszenia kwoty zabezpieczenia finansowego i nie istnieją roszczenia OSD względem ZUD o zapłatę, OSD zwraca w odpowiedniej części zabezpieczenie finansowe wniesione w pieniądzu lub zwalnia częściowo zabezpieczenie dokonane w inny sposób. Dokument gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej zostaje zwrócony ZUD po przedłożeniu odpowiedniego nowego zabezpieczenia finansowego.

5.3.13 OSD zwraca zabezpieczenie finansowe wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez ZUD.

5.4 Warunki techniczne.

5.4.1 OSD jest zobowiązany świadczyć usługę dystrybucji pomiędzy wskazanymi przez ZUD w PZD punktami wyjścia WR, i punktem wejścia do strefy dystrybucyjnej, dla których istnieją techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego.

5.4.2 Spełnianie przez ZUD warunków technicznych oceniane jest na etapie rozpatrywania PZD.

5.4.3 Przez techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego rozumie się łączne spełnienie następujących warunków:

- a) istnienie połączeń gazociągowych w ramach systemu dystrybucyjnego OSD pomiędzy punktem/punktami wejścia, a wskazanym przez ZUD punktem wyjścia,

- b) istnienie wolnych przepustowości w systemie dystrybucyjnym, których wykorzystanie w celu świadczenia usług dystrybucji paliwa gazowego na rzecz ZUD nie pogorszy warunków dystrybucji paliwa gazowego ZUD, którego PZD zostało przyjęte do realizacji,
- c) istnieje w punkcie wyjścia układu pomiarowego umożliwiającego rozliczanie umowy dystrybucji,
- d) parametry jakościowe paliwa gazowego, o którego dystrybucję występuje ZUD, muszą spełniać kryteria określone w IRiESD,
- e) ciśnienie dostarczonego paliwa gazowego w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego musi mieścić się w zakresie ciśnień określonych przez OSD dla tego punktu wejścia, a w przypadku punktów wejścia (miejsc fizycznego dostarczania paliwa gazowego) na połączeniu z OSP lub OSW w zakresie ciśnień określonych przez OSD w porozumieniu z OSP i OSW,
- f) w przypadku braku wolnych przepustowości, o których mowa w pkt. 5.4.3 b) i braku technicznych warunków świadczenia usług dystrybucji o charakterze ciągłym, OSD może, po dokonaniu analizy realizowanych usług dystrybucji, zaproponować ZUD świadczenie przerywanych usług dystrybucji.

5.5 Terminy składania wniosków o zawarcie umowy dystrybucyjnej.

5.5.1 Wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej rozpatrywane są w kolejności wpływu, w terminie 30 dni od ich wpływu, z zastrzeżeniem pkt. 5.5.2.

5.5.2 W przypadku uzupełniania wniosku z powodów niespełnienia wymogów formalnych za datę złożenia wniosku przyjmuje się dzień jego złożenia w prawidłowej formie, wymaganej przepisami IRiESD.

5.6 Złożenie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.

5.6.1 Wnioskodawca składa do OSD wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej z wykorzystaniem obowiązującego formularza „Wniosek o świadczenie usługi dystrybucji siecią OSD”. Wzór wniosku dostępny jest na stronie OSD. Do wniosku należy załączyć dokumenty wymienione w pkt. 5.2.

5.6.2 Wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej oraz wszystkie załączniki do niego powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem.

5.6.3 Umowa dystrybucyjna ma charakter ramowy. Wnioskodawca może złożyć wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej, bez konieczności jednoczesnego złożenia pojedynczego zlecenia dystrybucyjnego (PZD).

5.7 Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.

5.7.1 OSD jest zobowiązany rozpatrywać Wnioski z uwzględnieniem:

- obowiązujących przepisów prawa,
- spełnienia przez wnioskodawcę warunków świadczenia usługi dystrybucji, o których mowa w pkt. 5.2 , pkt. 5.3 i pkt. 5.4.

5.7.2 Rozpatrywanie wniosku przeprowadzane jest dwuetapowo:

- weryfikacja formalna
- weryfikacja merytoryczna.

5.7.3 Etap weryfikacji formalnej OSD polega na badaniu zgodności przedstawionych danych i informacji zamieszczonych we wniosku oraz dołączonych dokumentach z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).

5.7.4 W sytuacji, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych lub jeżeli w złożonym wniosku występują błędy lub braki, OSD nie później niż 7 dni roboczych od złożenia wniosku, wzywa wnioskodawcę do złożenia prawidłowo wypełnionego wniosku lub jego uzupełnienia wymagane dokumenty i informacje, w terminie 7 dni od doręczenia wezwania.

5.7.5 Jeżeli wnioskodawca nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego wniosku w terminie wymienionym w pkt. 5.7.4 wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

5.7.6 W ciągu 30 dni kalendarzowych od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej OSD przekazuje wnioskodawcy informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie zawarcia umowy dystrybucyjnej.

5.7.7 Wniosek o zawarcie umowy dystrybucji może zostać odrzucony, jeżeli nie spełnia warunków zawarcia umowy dystrybucyjnej, o których mowa w pkt. 5.1.7.

5.7.8 W sytuacji, gdy wniosek zostanie odrzucony przez OSD, OSD jest zobowiązany powiadomić wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy dystrybucji.

5.7.9 W sytuacji, gdy OSD zaakceptuje wniosek w terminie nie później niż 3 dni robocze od daty zakończenia jego rozpatrywania, przekazuje wnioskodawcy za potwierdzeniem odbioru parafowaną umowę dystrybucyjną, opracowaną na podstawie aktualnie obowiązującego wzorca umowy udostępnionego na stronie internetowej OSD.

5.7.10 Wnioskodawca w terminie 14 dni roboczych licząc od dnia doręczenia parafowanej umowy dystrybucyjnej zwraca do OSD za potwierdzeniem odbioru jednostronnie podpisaną umowę dystrybucyjną.

5.7.11 OSD przesyła wnioskodawcy, za potwierdzeniem odbioru, podpisaną umowę dystrybucyjną w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania umowy podpisanej przez wnioskodawcę.

5.7.12 W przypadku niezwrócenia przez wnioskodawcę podpisanej umowy dystrybucyjnej w terminie określonym w punkcie 5.7.10, uznaje się iż wnioskodawca rezygnuje z umowy o świadczenie usługi dystrybucji. W przypadku ponownego wystąpienia o świadczenie usługi należy ponownie złożyć wniosek o świadczenie usługi dystrybucji.

5.7.13 Jeśli wycofanie wniosku miało wpływ na rozpatrzenie innych wniosków, OSD jest zobowiązane do ponownego ich przeanalizowania.

5.7.14 Podpisanie umowy przez wnioskodawcę jest równoznaczne z akceptacją wszystkich jej postanowień i akceptacją IRiESD obowiązującej w OSD.

5.7.15 Po podpisaniu umowy dystrybucyjnej przez wnioskodawcę i OSD wnioskodawca uzyskuje status ZUD.

5.8 Przypadki odmowy zawarcia umowy dystrybucyjnej.

5.8.1 OSD ma prawo odmówić zawarcia umowy dystrybucyjnej w każdym z następujących przypadków:

- nie są spełnione warunki formalno-prawne (pkt. 5.2), techniczne (pkt. 5.4), finansowe (pkt 5.3),
- w sytuacjach przewidzianych przepisami prawa, tzn., gdy świadczenie usług na rzecz wnioskodawcy może obniżyć niezawodność dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska. OSD jest uprawniony do żądania oświadczenia odnośnie spełnienia wymagań prawnych i metrologicznych, przez przyłączenie do sieci dystrybucyjnej urządzenia, instalacji i sieci podmiotów ubiegających się o przyłączenie zapewniających:
  - a) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,

- b) zabezpieczenie systemu dystrybucyjnego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń instalacji i sieci,
- c) zabezpieczenie przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci przed uszkodzeniami, w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu paliw gazowych,
- d) spełnienie wymagań w zakresie ochrony środowiska określonych w odrębnych przepisach.

5.9 Przypadki wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej.

5.9.1 ZUD może wypowiedzieć umowę dystrybucyjną/ kompleksową w przypadkach naruszenia przez OSD istotnych postanowień IRiESD, taryfy, umowy dystrybucyjnej lub PZD i nieusunięcia ich skutków w uzgodnionym przez strony terminie.

5.9.2 OSD może wypowiedzieć umowę dystrybucyjną w następujących przypadkach:

- a) jeżeli ZUD przestał spełniać którykolwiek z warunków wymienionych w pkt 5.4.
- b) jeżeli ZUD zalega z zapłatą za świadczone usługi dystrybucji, co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, co najmniej dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności,
- c) jeżeli wysokość złożonego przez ZUD zabezpieczenia finansowego nie spełnia warunków o których mowa w pkt. 5.3.4, a ZUD nie zwiększył wysokości tego zabezpieczenia w wyznaczonym przez OSD terminie, pomimo wezwania. Postanowienie to dotyczy również sytuacji, gdy upłynął termin ważności zabezpieczenia finansowego złożonego przez ZUD,
- d) jeżeli ZUD nie ma aktywnego PZD przez okres dłuższy niż 1 rok,
- e) w innych przypadkach naruszenia przez ZUD istotnych postanowień IRiESD, taryfy, umowy dystrybucyjnej lub PZD i nieusunięcia ich skutków w uzgodnionym przez Strony terminie.

5.9.3 Strona uprawniona do wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej z przyczyn określonych w pkt. 5.9.1, przekazuje drugiej stronie pisemnie uzasadnione zawiadomienie określające przyczyny i termin rozwiązania umowy. Data rozwiązania umowy nie może być wcześniejsza niż 14 dni od daty takiego zawiadomienia, przy czym terminy wypowiedzenia określa umowa. Do upływu tego terminu strony podejmą działania zmierzające do usunięcia przyczyn i skutków zaistnienia okoliczności uprawniających do wypowiedzenia umowy. Jeśli działania takie nie przyniosą rezultatów, albo gdy ich osiągnięcie jest z przyczyn obiektywnych niemożliwe, umowa dystrybucyjna ulega rozwiązaniu w dniu określonym w zawiadomieniu lub innym dniu, który strony uzgodnią.

5.9.4 Każda ze Stron może wypowiedzieć umowę dystrybucyjną zawartą na czas nieokreślony, bez podania przyczyny ze skutkiem na koniec roku gazowego z zachowaniem 12-miesięcznego okresu wypowiedzenia, z zastrzeżeniem pkt. 5.9.6.

5.9.5 Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej zawartej na czas nieokreślony skutkuje wypowiedzeniem PZD na czas nieokreślony.

5.9.6 Termin wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej na czas nieokreślony ulega przedłużeniu do ostatniego dnia obowiązywania PZD na czas określony.

5.10 Przypadki rozwiązania umowy.

Umowa dystrybucyjna/kompleksowa ulega rozwiązaniu w następujących przypadkach:

5.10.1 W drodze pisemnego porozumienia Stron.

5.10.2 Z dniem wygaśnięcia wymaganych prawem koncesji na prowadzenie działalności objętych umową z powodu upływu terminu jej ważności, jeśli nie nastąpiło przedłużenie

ważności koncesji albo, jeśli Strona lub jej następca prawny nie uzyskał nowej koncesji umożliwiającej dalszą realizację umowy.

5.10.3 Z dniem cofnięcia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki koncesji albo decyzji dotyczącej działalności związanej z realizacją umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej.

5.10.4 Z dniem upływu terminu określonego w decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nakazującej Stronie prowadzenie dalszej działalności pomimo wygaśnięcia koncesji.

5.10.5 Z upływem terminu wypowiedzenia umowy.

5.10.6 Strona, której dotyczą okoliczności opisane w pkt. 5.10.2 – pkt. 5.10.3 zobowiązana jest poinformować drugą stronę na piśmie, z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem, o terminie, w którym umowa ulegnie rozwiązaniu.

6. PROCEDURA ZGŁASZANIA UMÓW DO REALIZACJI

6.1 Zasady zlecenia usługi dystrybucji.

- a) ZUD dokonuje zlecenia świadczenia usługi dystrybucji składając do OSD Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji (PZD).
- b) Zlecając usługę dystrybucji, ZUD może złożyć Zbiorcze Zgłoszenie PZD, obejmujące wiele PZD.
- c) W PZD ZUD wskazuje strefę dystrybucyjną z wybranym/wybranymi punktem/punktami wejścia, do którego dostarczone zostanie paliwo gazowe, oraz punkt wyjścia z systemu dystrybucyjnego, do którego ma być świadczona usługa dystrybucji przez OSD.
- d) ZUD składa do OSD PZD z wykorzystaniem obowiązującego formularza. Formularz PZD dostępny jest na stronie internetowej OSD.
- e) W treści PZD ZUD składa oświadczenie, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu/punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej.
- f) Na żądanie OSD, zgłoszone w każdym czasie, ZUD zobowiązany jest przedstawić dokument potwierdzający, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu wejścia. Dokumentem potwierdzającym powyższe, jest w szczególności wyciąg z umowy dostawy, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania, promesy umowy, umowy przedwstępnej lub innego dokumentu, z treści którego takie zapewnienie wynika. Zakres danych wymaganych przez OSD w wyciągu zostanie wskazany w żądaniu.
- g) Wyciąg z umowy, o którym mowa w pkt. f) powinien zawierać oświadczenie osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu, że dane zawarte w wyciągu są zgodne z treścią umowy zawartej przez ten podmiot.

6.2 Kwalifikacja PZD.

6.2.1 Rozróżnia się następujący typ PZD: PZD typu R (PZDR)

6.2.2 PZDR stosuje się do punktów wyjścia rozliczanych na podstawie zamówionej mocy umownej i ilości dostarczonego paliwa gazowego (punkty WR). W PZDR określa się w szczególności moc umowną i ilości paliwa gazowego w punkcie wyjścia. Dla danego punktu wyjścia WR może zostać złożone jedno lub więcej PZDR. W takim przypadku rozliczenie usług dystrybucji określone jest na podstawie alokacji na poszczególne PZDR zgodnie z pkt. 13.

Moc umowna dla punktu wyjścia, dla którego rozliczana jest usługa dystrybucji [m³/h]

6.3 Rozpatrywanie PZD.

6.3.1 OSD rozpatruje PZD z uwzględnieniem:

- obowiązujących przepisów prawa,
- spełnienia przez ZUD warunków, o których mowa w pkt.5.

6.3.2 Rozpatrywanie PZD przeprowadzane jest dwuetapowo:

- Etap 1 – weryfikacja formalna,
- Etap 2 – weryfikacja merytoryczna.

6.3.3 Na etapie weryfikacji formalnej badana jest zgodność danych i informacji zamieszczonych w PZD oraz załączonych dokumentów z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).

6.3.4 Jeżeli PZD nie spełnia wymogów formalnych lub jeżeli w złożonym PZD występują błędy lub braki, OSD nie później niż 7 dni roboczych od daty otrzymania PZD wzywa ZUD do złożenia prawidłowo wypełnionego PZD lub uzupełnienia o wymagane dokumenty i informacje, w terminie 14 dni od doręczenia wezwania. W tym samym terminie, na podstawie pkt. 5.3.7 OSD może wezwać do zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego.

6.3.5 Jeżeli ZUD nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego PZD w terminie wymienionym w pkt. 6.3.4, PZD pozostawia się bez rozpatrzenia.

6.3.6 Na etapie weryfikacji merytorycznej PZD, OSD ocenia, czy spełnione są warunki techniczne określone w pkt. 5.4 w szczególności czy istnieją możliwości techniczne realizacji wnioskowanych usług we wskazanych w PZD punktach wyjścia.

6.3.7 W ciągu 14 dni kalendarzowych od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego PZD, OSD przekazuje ZUD informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie świadczenia usług dystrybucji.

6.3.8 PZD może zostać odrzucony jeżeli ZUD nie spełnia warunków świadczenia usług dystrybucji, o których mowa w pkt. 5.3 – 5.4.

6.3.9 Rozpatrywanie PZD może zostać wstrzymane do czasu przedłożenia przez ZUD dokumentów, o których mowa w pkt. 6.1.f) lub zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego na podstawie pkt. 5.3.7.

6.3.10 Jeśli PZD, który nie został przyjęty do realizacji, miał wpływ na rozpatrzenie innych PZD, OSD przeanalizuje je ponownie na zasadach ogólnych.

6.4 Przypadki odmowy świadczenia usług dystrybucji.

6.4.1. OSD może odmówić świadczenia usług dystrybucji w każdym z następujących:

- nie są spełnione warunki techniczne, o których mowa w pkt. 5.4 lub warunki finansowe, o których mowa w pkt.5.3.
- w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, w szczególności, gdy świadczenie usługi na rzecz ZUD może obniżać niezawodność dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania Odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.

6.5 Przypadki zakończenia realizacji PZD.

6.5.1 Realizacja PZD ulega zakończeniu w następujących przypadkach:

- a) z upływem ostatniego dnia terminu realizacji, wskazanego w PZD,
- b) w drodze pisemnego porozumienia Stron,
- c) z dniem rozwiązania umowy dystrybucyjnej,
- d) z dniem zmiany sprzedawcy,
- e) z upływem terminu wypowiedzenia PZD.

6.6 Przypadki wypowiedzenia PZD.

6.6.1 ZUD może wypowiedzieć PZD w następujących przypadkach:

- a) w przypadku, gdy ZUD zaprzestanie sprzedaży paliwa gazowego lub świadczenia usługi kompleksowej do swojego Odbiorcy zaopatrywanego z punktu, którego dotyczy PZD,
- b) w przypadku niewykonywania przez OSD usługi dystrybucji przez okres kolejnych 30 dni,
- c) w innych przypadkach naruszenia przez OSD istotnych postanowień IRiESD, taryfy, umowy dystrybucyjnej/kompleksowej lub PZD i nieusunięcia ich skutków w uzgodnionym przez strony terminie,
- d) w przypadku działania siły wyższej, na skutek której następuje brak możliwości korzystania z usług dystrybucji na warunkach określonych w PZD, umowie dystrybucyjnej i w IRiESD, przez okres dłuższy niż 30 dni.

6.6.2 OSD może wypowiedzieć PZD w następujących przypadkach:

- a) jeżeli ZUD przestał spełniać którykolwiek z warunków określonych w pkt. 5.3. – pkt.5.4.
- b) w innych przypadkach naruszenia przez ZUD lub Odbiorcę istotnych postanowień IRiESD, taryfy, umowy dystrybucyjnej lub PZD i nieusunięcia ich skutków w uzgodnionym przez strony terminie,
- c) w przypadku działania siły wyższej, na skutek, której następuje brak możliwości świadczenia usług dystrybucji na warunkach określonych w PZD, umowie dystrybucyjnej i w IRiESD, przez okres dłuższy niż 30 dni,
- d) w innych uzasadnionych przypadkach.

6.6.3 Strona uprawniona do wypowiedzenia PZD z przyczyn określonych w pkt. 6.6.1 lub pkt. 6.6.2 powyżej, przekazuje drugiej stronie pisemnie uzasadnione zawiadomienie określające przyczyny i termin rozwiązania PZD. Data rozwiązania PZD nie może być wcześniejsza niż 14 dni kalendarzowych od daty takiego zawiadomienia, przy czym terminy wypowiedzenia określa umowa. Do upływu tego terminu strony podejmą działania zmierzające do usunięcia przyczyn i skutków zaistnienia okoliczności uprawniających do wypowiedzenia PZD. Jeśli działania takie nie przyniosą rezultatów, albo gdy ich osiągnięcie jest z przyczyn obiektywnych niemożliwe, PZD ulega rozwiązaniu w dniu określonym w zawiadomieniu lub w innym dniu, który strony uzgodnią.

6.7 Zasady ustalania oraz zmiany zamówionej mocy umownej w ramach PZD.

6.7.1 Zasady ustalania i zmiany mocy umownej dotyczące punktów wyjścia określone są w Taryfie oraz IRiESD.

6.7.2 Zmiana określonej w PZD mocy umownej w punkcie wyjścia odbywa się w takim samym trybie jak występowanie o świadczenie usługi dystrybucji.

6.7.3 Zamawiana moc umowna musi zawierać się w zakresie pomiarowym układu pomiarowego zainstalowanego w punkcie wyjścia.

6.8 Wstrzymanie oraz wznowienie dostarczania paliwa gazowego do punktu wyjścia w ramach PZD.

6.8.1 Wstrzymanie lub wznowienie dostarczania paliwa gazowego realizowane jest przez OSD w ramach świadczonych usług dystrybucji na podstawie wystawionego przez ZUD polecenia wstrzymania lub wznowienia dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów.

6.8.2 W poleceniu, o którym mowa w pkt. 6.8.1 ZUD zobowiązany jest określić:

- punkt wyjścia, którego dotyczy polecenie,
- termin wykonania polecenia, z zastrzeżeniem pkt. 6.8.4.
- rodzaj polecenia (wstrzymanie dostarczania lub wznowienie dostarczania),

6.8.3 ZUD ponosi odpowiedzialność za wypełnienie wymogów prawnych określonych w Ustawie Prawo energetyczne przed złożeniem polecenia wstrzymania dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia. ZUD niezwłocznie zwolni OSD z obowiązku dokonania płatności wynikającej z odpowiedzialności za skutki wstrzymania dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia, dokonanego zgodnie z poleceniem, o którym mowa w pkt. 6.8.1 wobec osoby trzeciej.

6.8.4 ZUD ma obowiązek dostarczyć polecenie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego nie później niż 2 dni robocze przed wskazanym w poleceniu terminem wstrzymania dostarczania paliwa gazowego.

6.8.5 OSD ma obowiązek wykonać polecenie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego w terminie maksymalnie 5 dni roboczych od wskazanego w poleceniu terminu wstrzymania dostarczania paliwa gazowego oraz niezwłocznego przekazania informacji o wykonaniu polecenia.

6.8.6 W sytuacji, gdy OSD, pomimo dołożenia najwyższej staranności oraz przy wykorzystaniu prawnie dostępnych środków możliwych do zastosowania, w terminie określonym w pkt. 6.8.5 nie będzie mógł wykonać polecenia, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym ZUD.

6.8.7 Niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 3 dni roboczych, po otrzymaniu od ZUD polecenia wznowienia dostarczania paliwa gazowego, OSD jest zobowiązany uzgodnić z Odbiorcą termin wznowienia dostarczania paliwa gazowego oraz wznowić dostarczanie paliwa gazowego do punktu wyjścia w uzgodnionym terminie.

6.8.8 Opłaty za usługi wstrzymania i wznowienia dostarczania paliwa gazowego wykonane na polecenie ZUD ponosi ZUD, w wysokości określonej w taryfie.

8. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY

8.1 Odbiorca przyłączony do sieci dystrybucyjnej OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego.

8.2 Odbiorca dokonuje wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę kompleksową lub umowę sprzedaży paliwa gazowego.

8.3 Odbiorca lub nowy sprzedawca działający z upoważnienia Odbiorcy wypowiada umowę sprzedaży dotychczasowemu sprzedawcy. Odbiorca lub nowy sprzedawca informuje dotychczasowego sprzedawcę i OSD o dniu rozpoczęcia przez nowego sprzedawcę sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy.

8.4 Umowa, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza paliwo gazowe Odbiorcy tego paliwa w gospodarstwie domowym, ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem

miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie tego Odbiorcy dotarło do przedsiębiorstwa energetycznego. Odbiorca ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy.

8.5 Rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji dla nowego sprzedawcy (na podstawie nowego PZD) następuje najwcześniej od dnia rozwiązania umowy (PZD) z dotychczasowym sprzedawcą.

8.6 Procedura zmiany sprzedawcy następuje poprzez złożenie PZD, dlatego też odpowiednio nowy sprzedawca lub Odbiorca musi mieć zawartą umowę dystrybucyjną z danym OSD i status ZUD.

8.7 W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy kompleksowej, nowy sprzedawca składa PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. Nowy sprzedawca powinien złożyć PZD najpóźniej na trzy (3) tygodnie przed dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. W PZD należy złożyć oświadczenie, iż Odbiorca zapewnił skuteczne rozwiązanie umowy sprzedaży paliwa gazowego z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę. Postanowienia pkt. 6 stosuje się odpowiednio. Postanowień pkt. 5.4.3 f) w zakresie przepustowości punktu wyjścia nie stosuje się. 8.8 W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy sprzedaży paliwa gazowego, Odbiorca zobowiązany jest zawrzeć z OSD umowę dystrybucyjną i złożyć PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. Odbiorca uzyskuje wówczas status ZUD. Odbiorca powinien złożyć PZD najpóźniej na trzy (3) tygodnie przed dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. W PZD należy złożyć oświadczenie, iż Odbiorca zapewnił skuteczne rozwiązanie umowy sprzedaży paliwa gazowego z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę. Postanowienia pkt. 6 stosuje się odpowiednio. Postanowień pkt. 5.4.3 f) w zakresie przepustowości punktu wyjścia nie stosuje się.

8.9 PZD, o którym mowa w pkt. 8.7 i pkt. 8.8 dodatkowo powinno zawierać w szczególności:

- a) dane ZUD,
- b) datę, w której ma nastąpić rozpoczęcie sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę i rozpocznie się świadczenie usługi dystrybucji na podstawie nowego PZD, przy czym data ta nie może przypadać wcześniej niż:
  - trzy (3) tygodnie licząc od dnia złożenia PZD,
  - przed rozwiązaniem umowy z dotychczasowym sprzedawcą.
- c) nadany przez OSD indywidualny numer układu pomiarowego, zainstalowanego w punkcie wyjścia i dokładny adres punktu poboru paliwa gazowego.

8.10 PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 8.7 i pkt. 8.8 rozpatrywane jest zgodnie z postanowieniami pkt. 6, z zastrzeżeniem, że terminy, o których mowa w pkt. 6.3.4 i pkt. 6.3.7 wynoszą odpowiednio 7 dni.

8.11 W terminie 7 dni od daty wpłynięcia kompletnego PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 8.7 i pkt. 8.8 OSD informuje nowego sprzedawcę o terminie rozpoczęcia realizacji PZD oraz dotychczasowego sprzedawcę o terminie zakończenia realizacji PZD.

8.12 Z dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę zamówiona moc umowna dla punktów wyjścia WR oraz grupa taryfowa, wg której OSD rozliczać będzie świadczenie usług dystrybucji dla punktów wyjścia WR dla potrzeb nowego ZUD, nie ulegają zmianie. Zmiana wielkości mocy umownej jak i grupy taryfowej odbywa się zgodnie z zasadami zawartymi w taryfie, z uwzględnieniem historii zmian tych parametrów w danym punkcie wyjścia.

8.13 Z dniem rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji na podstawie PZD nowego sprzedawcy lub Odbiorcy, parametry PZD wykorzystywane przez dotychczasowego sprzedawcę przysługują odpowiednio nowemu sprzedawcy lub Odbiorcy (ZUD) („zasada plecaka”).

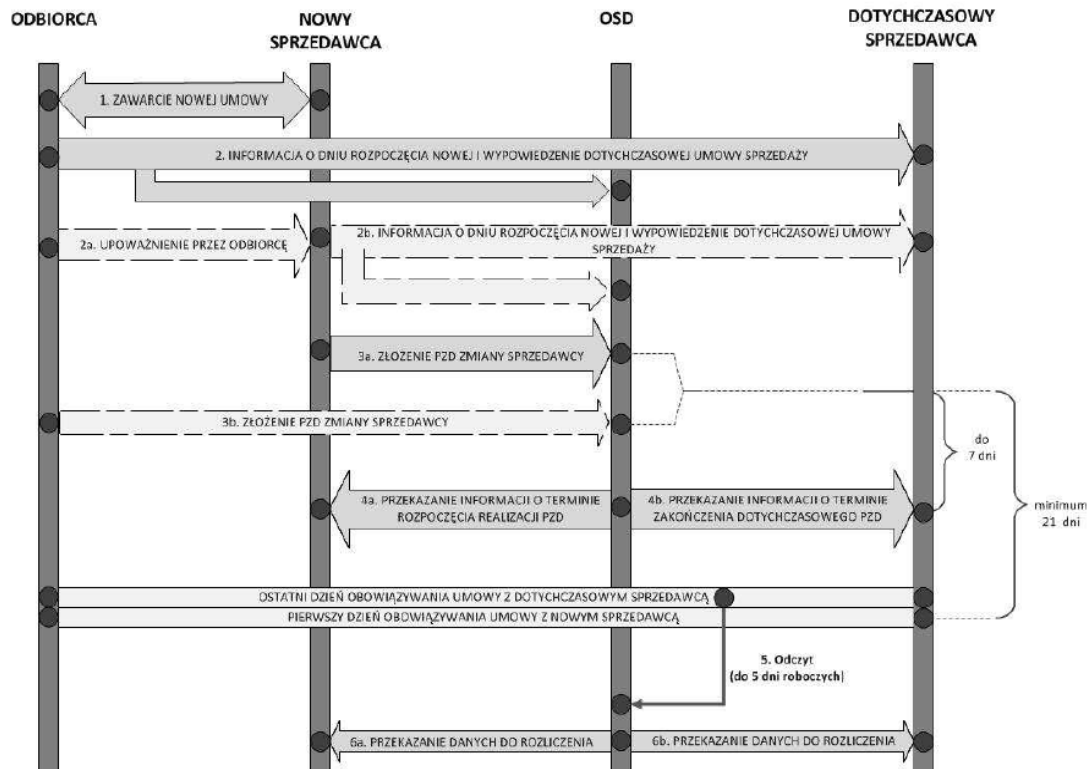
8.14 W przypadku, gdy w toku weryfikacji PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 8.7 i pkt. 8.8 OSD stwierdzi, że nowy sprzedawca nie spełnia warunków świadczenia usług dystrybucji, a Odbiorca rozwiązał skutecznie umowę kompleksową z dotychczasowym sprzedawcą i nie ma możliwości zapewnienia sobie dostaw paliwa gazowego od innych sprzedawców, zobowiązania w zakresie sprzedaży paliwa gazowego względem Odbiorcy przejmuje sprzedawca z urzędu. OSD powiadamia Odbiorcę o przejęciu zobowiązań względem tego Odbiorcy przez sprzedawcę z urzędu, chyba że Odbiorca dokonał wyboru innego sprzedawcy.

8.15 W ramach procedury zmiany sprzedawcy OSD dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń dotychczasowego sprzedawcy z Odbiorcą.

8.16 Odczytu, o którym mowa w pkt. 8.15 OSD dokonuje nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od ostatniego dnia obowiązywania PZD dotychczasowego sprzedawcy. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu, OSD dokonuje oszacowania ilości odebranego paliwa gazowego.

8.17 Dane niezbędne do rozliczeń, o których mowa w pkt. 8.15 OSD przekazuje dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania odczytu lub szacowania.

8.18 Schemat procesu zmiany sprzedawcy:

9. PRACE W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM

9.1. Ocena stanu technicznego sieci dystrybucyjnej.

9.1.1. OSD zobowiązany jest do prowadzenia oceny stanu technicznego sieci dystrybucyjnej.

9.1.2. Na podstawie przeprowadzonej oceny sporządzane są okresowe plany remontów lub modernizacji. Planowane są również inne działania korygujące i zapobiegawcze zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa i utrzymania sieci dystrybucyjnej na odpowiednim poziomie technicznym.

9.2. Planowanie i realizacja prac remontowych lub modernizacyjnych.

9.2.1. OSW i OSD uzgadniają zakres i termin wykonania prac, które będą skutkowały ograniczeniem dostarczania paliwa gazowego do punktów wejścia lub wyjścia na połączeniach z systemami OSW nie później niż 21 dni przed ich rozpoczęciem.

9.2.2. OSD powiadamia użytkowników systemu dystrybucyjnego o terminach i czasie trwania planowanych przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w drodze indywidualnych zawiadomień, przekazanych na piśmie, telefonicznie bądź za pomocą innego środka telekomunikacji, co najmniej na:

- a) 7 dni przed dniem planowanej przerwy w dostarczaniu paliw gazowych dla Odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
- b) 14 dni przed dniem planowanej przerwy w dostarczaniu paliw gazowych dla pozostałych Odbiorców.

9.2.3. W okresach występowania przerw i ograniczeń, spowodowanych prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym, OSD zwolniony będzie z obowiązku przyjęcia paliwa gazowego w punktach wejścia lub dystrybucji paliwa gazowego do punktów wyjścia, które w wyniku prowadzonych prac objęte zostaną ograniczeniami.

10. WYMIANA INFORMACJI POMIĘDZY STRONAMI UMOWY DYSTRYBUCYJNE

10.1. Korespondencja pomiędzy OSD i ZUD.

10.1.1. W umowie dystrybucyjnej określone są osoby upoważnione przez strony do składania wszelkich oświadczeń związanych z realizacją umowy dystrybucyjnej.

10.1.2. Warunki współpracy służb dyspozytorskich i eksploatacyjnych stron w ramach świadczenia usług dystrybucji stanowią załączniki do umowy dystrybucyjnej.

10.1.3. Warunki wymiany informacji związanych ze składaniem wniosku o usługi dystrybucji i zawieraniem umowy dystrybucyjnej opisane są w pkt.5.

10.1.5. Warunki wymiany informacji związanych z fakturowaniem opisane są w pkt. 17.

10.1.6. Korespondencja związana z umową, inną niż opisana w pkt. 10.1.2 – 10.1.5 będzie doręczana w formie pisemnej na adresy stron podane w umowie dystrybucyjnej listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub przesyłką kurierską, lub przez pośtańca, lub faksem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

10.1.7. PZD oraz informacje o alokacjach będą przesyłane przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub Internetu przy wykorzystaniu formatu plików określonych w IRiESD.

10.2. Wymiana informacji pomiędzy OSD, OSW i ZUD.

10.2.1. Elektroniczna wymiana informacji związanych z realizacją świadczenia usługi dystrybucji pomiędzy OSD, OSW oraz ZUD docelowo będzie oparta na:

- a) standardzie elektronicznej wymiany dokumentów (EDI), w wersji opracowanej dla gazownictwa o nazwie EDIG@S (opisanej w dokumencie Edig@s Message Implementation Guidelines, dostępnym na stronie www.edigas.org) – dla alokacji,
- b) standardzie elektronicznej wymiany dokumentów (EDI) – dla pozostałych informacji związanych ze świadczeniem usług dystrybucji.

10.2.2. Do czasu wdrożenia elektronicznego systemu wymiany informacji, opartego na standardzie elektronicznej wymiany dokumentów EDIG@S, podstawową formą wymiany informacji są dokumenty w formie pisemnej lub formie elektronicznej w postaci plików PDF, XLS.

10.2.3. Dokumenty dotyczące alokacji przekazywane będą w postaci elektronicznej w formie plików ASCII lub Excel.

10.2.4. Termin wprowadzenia elektronicznej wymiany informacji związany będzie z implementacją przez OSD wymaganych systemów informatycznych.

10.2.5. Termin wprowadzenia elektronicznej wymiany informacji zostanie ogłoszony na stronie internetowej OSD przynajmniej z 6-miesięcznym wyprzedzeniem.

10.2.6. Wymiana plików, o których mowa w pkt.10.2.2 i pkt. 10.2.3 będzie następować z wykorzystaniem poczty elektronicznej lub Internetu.

10.3. Poufność.

10.3.1. Każda ze stron umowy dystrybucyjnej zobowiązuje się do nieujawniania osobom trzecim treści umowy, jak również wszelkich informacji uzyskanych w trakcie realizacji umowy, oraz do przechowywania wszelkich dokumentów otrzymanych od drugiej strony w związku z zawarciem lub realizacją umowy dystrybucyjnej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503), chyba że IRiESD stanowi, iż informacje mogą lub powinny być przekazywane innym podmiotom. Zobowiązanie to nie dotyczy informacji, które:

- a) zostały podane do publicznej wiadomości w sposób niestanowiący naruszenia umowy,
- b) są znane stronie z innych źródeł, bez obowiązku zachowania ich w tajemnicy oraz bez naruszenia umowy,
- c) mogą być podane do publicznej wiadomości na podstawie pisemnej zgody drugiej strony.

10.3.2. Zobowiązanie, o którym mowa w pkt. 10.3.1 nie dotyczy przekazywania informacji doradcom stron wykonującym prace doradcze mające związek z realizacją umowy dystrybucyjnej, przy czym strony umowy dystrybucyjnej odpowiadają za zachowanie poufności informacji określonych w umowie przez swoich doradców. Powyższe zobowiązanie nie narusza obowiązku którejkolwiek ze stron do dostarczania informacji uprawnionym organom.

10.4. Sposób i terminy przekazywania informacji w ramach bilansowania.

10.4.1. OSD przekazuje do OSW informacje o ilościach paliwa gazowego przypisanych do poszczególnych ZUD w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego na połączeniu z systemem OSW.

10.4.2. W ramach bilansowania handlowego OSD przekazuje ZUD raporty w terminie określonym w pkt. 14.

10.5. Procedura udzielania informacji.

10.5.1. Podstawowe informacje oraz dokumenty związane ze świadczeniem usług dystrybucyjnych publikowane na stronie internetowej OSD są przedstawione w pkt. 1.7.

10.5.2. Ponadto na stronie internetowej OSD są umieszczone numery telefonów kontaktowych oraz adresy jednostek OSD.

10.5.3. Zapytania i skargi będą rejestrowane i monitorowane w systemie funkcjonującym w OSD.

10.5.4. Odpowiedzi na zapytania i skargi składane na piśmie lub drogą elektroniczną będą udzielane w takim samym trybie jak zostały zadane.

10.5.5. OSD rozpatruje wnioski lub reklamacje Odbiorców lub ZUD w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw dotyczących parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów.

10.5.6. W przypadku zapytania telefonicznego będą udzielane informacje podstawowe dotyczące w szczególności: nazwy operatora i zakresu działania, adresów kontaktowych, adresu strony internetowej.

10.5.7 ZUD zapewni, że Odbiorca ZUD, pobierający paliwo gazowe w punkcie wyjścia udzielił zgody na przetwarzanie jego danych osobowych przez OSD. Skutki braku zgody obciążają ZUD.

Część II
BILANSOWANIE SYSTEMU I ZARZĄDZANIE
OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI

11. WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH, SYSTEMÓW TELEMETRYCZNYCH ORAZ ZASADY DOKONYWANIA POMIARÓW.

11.1 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania ogólne.

11.1.1 Nadzór nad prawidłową pracą układów pomiarowych w systemie dystrybucyjnym pełni OSD, stosując wymogi określone w następujących normach i przepisach prawa:

- a) ZN-G-4002:2001: Pomiary paliw gazowych - Zasady rozliczeń i technika pomiarowa,
- b) ZN-G-4003:2001: Pomiary paliw gazowych - Stacje pomiarowe – Wymagania i kontrola,
- c) ZN-G-4005:2001: Pomiary paliw gazowych - Gazomierze turbinowe - Wymagania, badania i instalowanie,
- d) ZN-G-4006:2001: Pomiary paliw gazowych - Zwężkowe gazomierze kryzowe - Wymagania, badania i instalowanie,
- e) ZN-G-4007:2001: Pomiary paliw gazowych - Urządzenia elektroniczne - Wymagania i badania,
- f) ZN-G-4008:2001: Pomiary paliw gazowych - Gazomierze turbinowe - Budowa zestawów montażowych,
- g) ZN-G-4009:2001: Pomiary paliw gazowych - Zwężkowe gazomierze kryzowe - Budowa zestawów montażowych,
- h) ZN-G-4010:2001: Pomiary paliw gazowych - Gazomierze rotorowe - Wymagania, badania i instalowanie,
- i) PN-EN 1359:2004: Gazomierze. Gazomierze miechowe,
- j) PN-EN 1359:2004/A1:2006 Gazomierze. Gazomierze miechowe,
- k) PN-EN 12261:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze turbinowe,
- l) PN-EN 12480:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze rotorowe,
- m) PN-EN 12405-1:2007/A1:2008 Gazomierze - Przeliczniki - Część 1: Przeliczanie objętości,
- n) PN-EN 60079-0 Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem gazów - Część 0: Wymagania ogólne,
- o) PN-C-04752 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu w sieci przesyłowej,
- p) PN-C-04753 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu dostarczanego odbiorcom z sieci dystrybucyjnej,
- q) ustawa z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.),
- r) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać gazomierze i przeliczniki do gazomierzy, oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 18, poz. 115),
- s) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 29, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. Nr 133, poz. 891).

11.1.5 Określenia ilości paliwa gazowego transportowanego w ramach umowy dystrybucyjnej, OSD dokonuje na podstawie:

- a) rzeczywistych danych pomiarowych uzyskanych z urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
- b) danych szacunkowych obliczonych zgodnie z algorytmami określonymi w normach wymienionych w pkt 11.1.1 w przypadku awarii układów pomiarowo-rozliczeniowych,

11.1.6 Urządzenia wchodzące w skład każdego układu pomiarowo-rozliczeniowego muszą posiadać ważną cechę legalizacyjną i/lub zatwierdzenie typu oraz certyfikaty i dopuszczenia określone w przepisach prawa dla danego urządzenia.

11.1.7 Koszty związane z legalizacją urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych na punktach wejścia i wyjścia, do których OSD posiada tytuł prawny ponosi OSD. Koszty związane z legalizacją układów pomiarowo-rozliczeniowych, do których OSD nie posiada tytułu prawnego ponosi właściciel układu, chyba, że umowa dystrybucyjna/kompleksowa stanowi inaczej.

11.1.8 Dla podmiotów pobierających paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego wyposażenie określa OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.

11.1.9 Elementem układu pomiarowo-rozliczeniowego mogą być urządzenia do zdalnej transmisji danych pomiarowych do OSD. Wymagania dla tych urządzeń, sposób realizacji transmisji, rodzaj i zakres transmitowanych danych będzie każdorazowo określany przez OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.

11.1.10 Wszystkie elementy wchodzące w skład układu pomiarowo-rozliczeniowego muszą być przystosowane do plombowania. OSD dokonuje oplombowania wyżej wymienionych elementów i urządzeń z wykorzystaniem jednorazowych plomb z unikalnymi numerami identyfikacyjnymi.

11.1.11 Zastosowanie do pomiarów rozliczeniowych gazomierzy i urządzeń pomiarowych nieobjętych wymogami dokumentów wymienionymi w pkt.11.1.1, wymaga akceptacji OSD zawartej w umowie o przyłączenie lub umowie dystrybucyjnej.

11.1.12 W przypadku, gdy OSD posiada tytuł prawny do układu pomiarowego lub transmisji w umownym punkcie wyjścia odbiorca końcowy, który rozliczany jest na tym układzie pomiarowym ma prawo, jeżeli istnieją techniczne możliwości, do uzyskania stałego odczytu wskazań zainstalowanego układu pomiarowego. Na wniosek odbiorcy OSD wskaże warunki techniczne, jakie odbiorca musi wypełnić w celu pozyskania danych odczytowych.

11.2 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – rodzaje urządzeń pomiarowych.

11.2.2 Stosowane są różne konfiguracje układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wejścia i wyjścia. W skład układów pomiarowo-rozliczeniowych, zależnie od wymagań i przeznaczenia, wchodzi między innymi następujące urządzenia:

- a) gazomierz – urządzenie pomiarowe do zliczania objętości przepływającego przez niego paliwa gazowego w warunkach rzeczywistego pomiaru,
- b) przelicznik do gazomierza – elektroniczne urządzenie pomiarowe służące do przeliczania zmierzonej przez gazomierz objętości paliwa gazowego w warunkach pomiarowych na objętość paliwa gazowego w warunkach normalnych. W przelicznikach do gazomierzy stosuje się przeliczanie objętości typu PTZ lub GNG zgodnie z normą pkt. 11.1.1 b)
- c) rejestrator do gazomierza – elektroniczne urządzenie pomiarowe rejestrujące objętość przepływającego paliwa gazowego w warunkach pomiaru. Rejestratory mogą być

stosowane przy ciśnieniach paliwa gazowego nieprzekraczających 2,5 kPa i współpracować z gazomierzami wyposażonymi w nadajniki impulsów,

- d) przetworniki - urządzenia elektroniczne przetwarzające mierzoną wartość nieelektryczną na elektryczną,
  - e) chromatografy - urządzenia elektroniczne wykonujące analizę próbki paliwa gazowego metodą chromatograficzną, celem określenia parametrów jakościowych badanego paliwa gazowego,
  - f) gęstościomierze - urządzenia elektroniczne zainstalowane w punktach wejścia i wyjścia mierzące i wyliczające gęstość paliwa gazowego,
  - g) wilgotnościomierze - urządzenia elektroniczne mierzące i określające temperaturę punktu rosy wody w badanym paliwie gazowym dla określonych warunków ciśnienia i temperatury.
- 11.2.3 Wymagania odnośnie przeliczników do gazomierzy, rejestratorów do gazomierzy, przetworników, gęstościomierzy, chromatografów, wilgotnościomierzy i rejestratorów impulsów są podane w normie określonej w pkt.11.1.1 e).

11.2.4 Przeliczniki i rejestratory do gazomierza służące do pomiarów ilości dystrybuowanego paliwa gazowego, pracują według czasu standardowego (UTC+1) przez cały rok gazowy. OSD rozlicza ZUD zgodnie z czasem urzędowym.

11.3 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania techniczne.

11.3.2 Rodzaj i typ urządzeń wchodzących w skład układu pomiarowo-rozliczeniowego w danym punkcie wejścia lub wyjścia przyłączanym do systemu dystrybucyjnego zostanie określony przez OSD w warunkach przyłączenia do systemu dystrybucyjnego oraz umowie o przyłączenie.

11.3.3 Rozwiązania techniczne układów pomiarowo-rozliczeniowych są zależne od wielkości przepływu paliwa gazowego i ciśnienia w punkcie wejścia lub wyjścia:

- a) punkty wyjścia typu WR zasilane ciśnieniem wyższym niż 2,5 kPa, wyposażone są w gazomierze rotorowe, turbinowe lub miechowe z nadajnikiem impulsów.

11.4 Pomiary.

11.4.1 OSD dokonuje pomiarów w zakresie niezbędnym do rozliczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego.

11.4.2 Na terenie swojego działania OSD pełni funkcję operatora odczytów układów pomiarowych.

11.4.3 OSD może dokonywać odczytów i kontroli układów pomiarowych samodzielnie lub poprzez zlecenie osobie trzeciej.

11.4.4 W przypadku umownych punktów wejścia/wyjścia, w których OSD nie ma możliwości odczytu układów pomiarowych, OSD uzyskuje odpowiednie dane pomiarowe od właścicieli tych układów.

11.4.5 W przypadku umownych punktów wejścia/wyjścia, w których tytuł prawny do układów pomiarowych posiadają ZUD lub odbiorcy, do których ZUD dostarcza paliwo gazowe, mają oni obowiązek zapewnić dostęp do tych układów pomiarowych i umożliwić ich kontrolę na każde wezwanie OSD.

11.4.6 Strona, której przysługuje tytuł prawny do układów pomiarowych na umownych punktach wejścia/wyjścia, umożliwi drugiej stronie na jej żądanie dostęp do tych punktów i dokonania odczytów.

11.4.7 W przypadku umownych punktów wejścia/wyjścia składających z więcej niż jednego punktu wejścia/wyjścia, za układ pomiarowy zainstalowany w umownym punkcie wejścia/wyjścia przyjmuje się zbiór układów pomiarowych zainstalowanych w

poszczególnych punktach wejścia/wyjścia, a za wynik pomiarów układu pomiarowego zainstalowanego w umownym punkcie wejścia/wyjścia, wykorzystywany dla celów alokacji i rozliczeń, przyjmuje się sumę wyników pomiarów układów pomiarowych zainstalowanych w poszczególnych punktach wejścia/wyjścia.

11.4.8 Szczegółowe zasady i procedury wykonywania odczytów układów pomiarowych, postępowania w przypadkach uszkodzeń, błędnych wskazań tych układów lub zgłaszanych reklamacji, określają odpowiednie przepisy, normy, umowa dystrybucyjna/kompleksowa i obowiązująca taryfa OSD.

11.5 Sposób wykonywania odczytów układów pomiarowych przez OSD w punktach wyjścia z sieci dystrybucyjnej.

11.5.1 OSD prowadzi odczyty układów pomiarowych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego z częstotliwością określoną w taryfie.

11.5.2 ZUD zobowiązany jest do:

- a) przekazywania do OSD na bieżąco wszelkich zmian danych dotyczących Odbiorców paliwa gazowego,
- b) weryfikacji i odbierania na bieżąco danych z odczytami OSD, oraz informowania OSD o niezgodnościach w otrzymanych danych,
- c) przekazywania do OSD odczytów uzyskanych od Odbiorców ZUD.

11.5.3 OSD zobowiązany jest do:

- a) zachowania cykli odczytowych dla każdego punktu wyjścia zgodnie z taryfą,
- b) niezwłocznego przekazywania danych odczytowych ZUD nie później niż w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia następnego po wykonanym odczycie,
- c) przekazywania ZUD, w terminie do 5 dni roboczych, danych związanych z montażem, demontażem, legalizacją urządzeń pomiarowych w punktach wyjścia,
- d) oszacowania ilości pobranego paliwa gazowego w przypadku uszkodzenia układów pomiarowych w punkcie wyjścia,

11.5.4 Dla punktów wyjścia typu WR, OSD wykonuje jeden (1) odczyt na ostatni dzień miesiąca gazowego.

11.5.5 Dla punktów wyjścia typu WR wyposażonych w gazomierz bez przelicznika lub rejestratora do gazomierza, OSD wykonuje jeden (1) odczyt, nie później niż w ciągu 3 pierwszych dni roboczych miesiąca następnego po zakończeniu miesiąca gazowego.

11.5.6 OSD przekazuje ZUD odczyty wskazań układów pomiarowych wykonane poza SHO, związane z:

- a) wstrzymaniem dostarczania paliwa gazowego bez demontażu układu pomiarowego lub z demontażem/montażem/wymianą układu pomiarowego, albo rozwiązaniem umowy kompleksowej z Odbiorcą,
- b) odczytami kontrolnymi, gdy ZUD zgłosił reklamację dotyczącą:
  - poprawności wskazania układu pomiarowego,
  - ilości zużycia paliwa gazowego,
  - poprawności działania układu pomiarowego.

11.5.7 Jeżeli dokonany przez OSD odczyt kontrolny zlecony przez ZUD w następstwie reklamacji potwierdzi prawidłowość reklamowanego odczytu lub poprawność działania układu pomiarowego, OSD przysługuje od ZUD zwrot kosztów wykonania odczytu kontrolnego.

11.5.8 Koszty związane ze sprawdzeniem układu pomiarowego w następstwie stwierdzenia uszkodzenia zabezpieczeń układu pomiarowego pokryje ZUD według stawek określonych w taryfie lub umowie dystrybucyjnej.

11.6 System telemetrii. Zdalny odczyt układów pomiarowo-rozliczeniowych i sposób przekazywania danych pomiarowo-rozliczeniowych.

11.6.1 Układy transmisji danych instalowane są w celu:

- umożliwienia zdalnego odczytu danych rozliczeniowych przez OSD,
- pozyskiwania przez OSD danych chwilowych w celu monitorowania bezpieczeństwa systemu dystrybucyjnego.

11.6.2 OSD posiada zarówno układy rozliczeniowe z transmisją danych jak i pracujące w trybie offline.

11.6.3 Pomiar główny na wejściu do systemu dystrybucyjnego OSD zlokalizowany w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego o nr ID 490301 realizowany jest za pomocą gazomierzy turbinowych z transmisją danych przez łącze światłowodowe do OSD.

11.6.4 Nowobudowane układy pomiarowo-rozliczeniowe w punktach WR powinny być wyposażone w system transmisji danych.

11.6.5 W przypadku, gdy OSD nie posiada tytułu prawnego do układu pomiarowo-rozliczeniowego zainstalowanego w punkcie wejścia lub wyjścia, właściciel tego układu jest zobowiązany, na wniosek OSD, do umożliwienia:

- a) zainstalowania przez OSD w danym punkcie wejścia lub wyjścia własnych urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowo-rozliczeniowych określonych w pkt. 11.2.1 służących do transmisji danych pomiarowych do OSD,
- b) bezpośredniego dostępu do urządzeń telemetrycznych zainstalowanych przez OSD, zgodnie z pkt.11.6.2 a) w danym punkcie wejścia lub wyjścia, celem ich konserwacji i naprawy.

11.6.6 ZUD lub Odbiorca posiadający tytuł prawny do układu pomiarowo-rozliczeniowego wyposażonego w urządzenia do transmisji danych pomiarowych w punkcie wejścia lub wyjścia, na wniosek OSD, ma obowiązek uzgodnić z OSD zakres i zasady udostępniania urządzeń do transmisji danych pomiarowo-rozliczeniowych do systemu telemetrii OSD, określone we wniosku. W przypadku odmowy ZUD lub Odbiorcy udostępnienia urządzeń do transmisji danych w zakresie określonym we wniosku, OSD ma prawo zainstalować w tym punkcie własne urządzenia telemetryczne zgodnie z zapisem pkt. 11.6.2.

11.6.7 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek ZUD lub Odbiorcy, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny i na których rozliczenia dokonywane są tylko dla jednego ZUD i tylko dla jednego Odbiorcy.

11.6.8 OSD ustala sposób realizacji, tryby i protokoły udostępniania danych pomiarowo-rozliczeniowych określonych w pkt. 11.6.4 w ramach posiadanych przez urządzenia i systemy telemetryczne możliwości.

11.6.9 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek OSP lub OSW, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny w sposób określony w porozumieniu o współpracy.

11.6.10 OSD, OSP, OSW, ZUD i Odbiorca pokrywają we własnym zakresie koszty budowy i eksploatacji swoich systemów zdalnego odbioru danych pomiarowo-rozliczeniowych z punktów wejścia lub wyjścia dla swoich potrzeb, chyba, że umowa dystrybucyjna, porozumienie o współpracy lub umowa o przyłączenie nie stanowi inaczej.

11.6.11 W przypadku awarii urządzeń do transmisji danych w punkcie wejścia lub wyjścia, podmiot posiadający tytuł prawny do urządzeń transmisyjnych lub podmiot je eksploatujący, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania OSD o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia.

12.ALOKACJE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W PUNKTACH WEJŚCIA I WYJŚCIA

12.1 Ogólne sposoby alokacji.

12.1.1 Alokacje wykonywane są przez OSD, z zastrzeżeniem postanowień pkt. 14.4 na podstawie wyników pomiarów, informacji dostarczanych przez ZUD, Odbiorców i OSW oraz warunków opisanych w niniejszej IRiESD.

12.1.2 Alokacje wykorzystywane są w celu:

- rozliczenia usług dystrybucji oraz na potrzeby przekazywania informacji do OSW.
- sprawdzenia zgodności nominacji z realizacją zleceń dystrybucji,
- rozliczeń usługi dystrybucji w zakresie opłat i bonifikat wynikających z niedotrzymania parametrów jakościowych lub ciepła spalania paliwa gazowego.

12.1.3 Szczegółowe sposoby alokacji dla poszczególnych punktów wejścia i wyjścia do/z systemu dystrybucyjnego określa IRiESD.

12.2 Szczególne zasady alokacji dla punktów wyjścia.

12.2.1 W punktach wyjścia alokacji ilości paliwa gazowego dokonuje się dla każdego PZD.

12.2.2 W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane w ramach jednego PZD, całkowita zmierzona w tym punkcie objętość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego, określone na podstawie wyników pomiarów w danym punkcie albo oszacowana zgodnie z postanowieniami pkt.12 przypisane będą do tego PZD.

12.2.3 W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane przez jednego ZUD, na podstawie więcej niż jednego PZDR, całkowita objętość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego zostaną przypisane do poszczególnych PZDR, zgodnie z zasadami alokacji przekazanymi OSD przez ZUD.

12.2.4 W przypadku punktów wyjścia, w których paliwo gazowe jest przekazywane do sieci OSW lub bezpośrednio do Odbiorcy na podstawie więcej niż jednego PZDR, sposoby alokacji zostaną ustalone odpowiednio przez OSW lub Odbiorcę będącego użytkownikiem danego punktu wyjścia.

12.2.5 Sposób alokacji ustalony zgodnie z pkt. 13.2.3 i pkt. 13.2.4 powinien umożliwiać całkowity podział ilości paliwa gazowego pobranego ze strefy dystrybucyjnej w poszczególnych okresach rozliczeniowych i dobach gazowych oraz określenie maksymalnych godzinowych objętości paliwa gazowego dla poszczególnych PZDR w tym punkcie. Powyższe zasady powinny określać sposoby alokacji w przypadku niedotrzymania parametrów jakościowych paliwa gazowego określonych w IRiESD lub ciśnienia.

12.2.6 Zasady alokacji, o których mowa w pkt. 13.2.3 i pkt. 13.2.4 muszą zostać przekazane OSD na piśmie, najpóźniej na 3 dni robocze przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego.

12.2.7 W przypadku nie przekazania OSD zasad alokacji, w terminie określonym w pkt.13.2.6, przypisanie ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego do poszczególnych PZDR nastąpi proporcjonalnie do mocy umownej określonej w PZDR.

12.3 Szczególne zasady alokacji w punktach wejścia na połączeniach z OSP dla poszczególnych ZUP.

12.3.1 W celu wykonania postanowień pkt. 14.4 IRiESP, dla poszczególnych ZUP dostarczających paliwo gazowe do punktu wejścia do strefy dystrybucyjnej, OSD:

- a) dokonuje alokacji operatywnych, określających szacunkowe ilości paliwa gazowego dostarczone w poprzedniej dobie gazowej, wyrażone w jednostkach energii (kWh);
- b) dokonuje alokacji rozliczeniowych, określających ilości paliwa gazowego dostarczone w poszczególnych dobach gazowych oraz w miesiącu gazowym, stanowiących podstawę rozliczania, wyrażoną w jednostkach energii (kWh) oraz jednostkach objętości (m³);
- c) ustala maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego w miesiącu gazowym wyrażone w jednostkach objętości (m³).

12.3.2 W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez jednego ZUP na rzecz jednego lub kilku ZUD, zmierzona w tym punkcie objętość paliwa gazowego wyrażona w m³, ustalona dla danego punktu ilość paliwa gazowego wyrażona w jednostkach energii (kWh) oraz zmierzona maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego zostaną przypisane do tego ZUP.

12.3.3 W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez kilku ZUP na rzecz jednego ZUD, ilości paliwa gazowego wyrażone w jednostkach objętości (m³) oraz jednostkach energii (kWh) a także maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego zostaną przypisane do poszczególnych ZUP proporcjonalnie do przekazanych przez OSP do OSD, zatwierdzonych nominacji dobowych dla tego punktu

12.3.4 W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez kilku ZUP na rzecz kilku ZUD, ilości paliwa gazowego wyrażone w jednostkach objętości (m³) oraz jednostkach energii (kWh), a także maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego, ustalone dla poszczególnych ZUD, zostaną przypisane do poszczególnych ZUP według następujących zasad:

- a) jeżeli ZUD otrzymuje w danym punkcie paliwo gazowe od jednego ZUP, to całkowite ilości paliwa gazowego danego ZUD zostaną przypisane do tego ZUP;
- b) jeżeli ZUD otrzymuje w danym punkcie paliwo gazowe od kilku ZUP, to całkowite ilości paliwa gazowego danego ZUD w tym punkcie są przypisywane ZUP, od których otrzymuje on paliwo gazowe proporcjonalnie do nominacji dobowych tych ZUP, zatwierdzonych dla tego punktu i przekazanych przez OSP do OSD.

13. BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

13.1 Ogólne warunki bilansowania.

13.1.1 OSD realizuje bilansowanie fizyczne w ramach stref dystrybucyjnych. 14.1.2 W każdej dobie gazowej ilość paliwa gazowego dostarczona przez OSD do punktów wyjścia w danej strefie dystrybucyjnej, powiększona o ilości paliwa gazowego zużyte na potrzeby własne OSD, odpowiada ilościom paliwa gazowego dostarczonym przez ZUD do punktów wejścia do tej strefy dystrybucyjnej.

13.1.3 W ramach bilansowania systemu dystrybucyjnego OSD wykonuje bilansowanie fizyczne i handlowe.

13.1.4 Bilansowanie fizyczne jest realizowane przez OSD w celu zapewnienia bezpiecznej realizacji umów dystrybucyjnych.

13.1.5 Celem bilansowania handlowego jest pozyskanie i wyznaczenie wszelkich danych niezbędnych do właściwego rozliczenia usług dystrybucji paliwa gazowego oraz rozliczenie poszczególnych ZUD za ilości paliwa gazowego dostarczonego lub pobrane w ilości większej aniżeli odpowiednio pobrali lub dostarczyli oni do strefy dystrybucyjnej.

13.1.6 OSD bilansuje system gazowy w taki sposób, aby ilość paliwa gazowego dostarczonego przez OSD do punktu/punktów wyjścia z systemu gazowego odpowiadała ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do punktu/punktów wejścia do systemu.

13.1.7 OSD nie ponosi odpowiedzialności w sytuacji, gdy ilość paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do umownego punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego, ustalona w sposób określony powyżej, jest różna od ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD na wejściach do systemu współpracującego. Powstałe w takich przypadkach niezbilansowanie we współpracujących systemach gazowych jest rozliczane przez operatorów tych systemów.

13.2 Bilansowanie fizyczne.

13.2.1 W celu zrównoważenia ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego ze stref dystrybucyjnych tworzących system dystrybucyjny, OSD na bieżąco steruje pracą systemu dystrybucyjnego.

13.2.2 W przypadku, gdy instrumenty regulacyjne dostępne OSD są niewystarczające, OSD może wprowadzić w stosunku do ZUD, którzy spowodowali sytuację niedoboru lub nadmiaru paliwa gazowego w strefie dystrybucyjnej ograniczenia:

- a) w dostarczaniu paliwa gazowego w punktach wejścia w sytuacji nadmiaru paliwa gazowego,
- b) w poborze paliwa gazowego w punktach wyjścia w sytuacji niedoboru paliwa gazowego.

13.3 Bilansowanie handlowe.

13.3.1 Bilans paliwa gazowego w strefie dystrybucyjnej ustalany jest według poniższego wzoru:

$$Q_{we} = W_{wr} + Z_w + R_b$$

gdzie:

Q_{we} - ilość paliwa gazowego dostarczona do OSD przez wszystkich ZUD do danej strefy dystrybucyjnej,

Q_{wr} - ilość paliwa gazowego dostarczona w danym okresie rozliczeniowym wynikająca z odczytów układów pomiarowych dla punktów WR, wykonanych przez OSD na koniec miesiąca rozliczeniowego,

Z_w - ilość paliwa gazowego zużyta na potrzeby własne OSD,

R_b - różnica bilansowa, obliczona zgodnie z postanowieniami pkt.14.3.2

13.3.2 Różnica bilansowa dla strefy dystrybucyjnej w okresie rozliczeniowym wyznaczana jest według wzoru:

$$R_b = Q_{we} - (Q_{wr} + Z_w)$$

gdzie:

R_b - różnica bilansowa,

Q_{we} - ilość paliwa gazowego dostarczona do OSD przez wszystkich ZUD do danej strefy dystrybucyjnej,

Q_{wr} - ilość paliwa gazowego dostarczona w danym okresie rozliczeniowym wynikająca z odczytów układów pomiarowych dla punktów WR,

Z_w - ilość paliwa gazowego zużyta na potrzeby własne OSD,

13.3.3 Ilości paliwa gazowego stanowiące sumę R_b i Z_w są nabywane przez OSD zgodnie z postanowieniami pkt. 4.5.

13.3.4 ZUD jest zobowiązany do utrzymania bilansu ilości paliwa gazowego dostarczanego przez niego w punkcie wejścia i pobieranego przez niego w punktach ze strefy dystrybucyjnej.

13.3.5 Bilansowanie handlowe dokonywane jest w okresach rozliczeniowych, po zakończeniu miesiąca gazowego dla każdej strefy dystrybucyjnej. W celu ustalenia niezbilansowania ZUD ilości paliwa gazowego dostarczone i pobrane przez niego w ramach danej strefy dystrybucyjnej określone są w oparciu o pomiary (lub szacowane zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 12 oraz zasady alokacji określone w pkt. 13.

13.3.6 W ramach bilansowania handlowego OSD wyznacza ilości paliwa gazowego dostarczone przez ZUD w punktach wejścia i pobrane w punktach wyjścia. Wyznaczone ilości paliwa gazowego dla ZUD w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia określone są w Handlowym Raporcie Dystrybucji (HRD) oraz Handlowym Raporcie Niezbilansowania (HRN).

13.3.7 Handlowe Raporty HRD i HRN stanowią podstawę wystawienia faktury. Raporty te udostępniane są ZUD oraz OSW, który współpracuje z OSD w danym punkcie.

13.3.8 OSD sporządza, dla każdej strefy i dla każdego ZUD Handlowy Raport Dystrybucji, który zawiera zbiorcze zestawienie danych stanowiących podstawę rozliczenia usług dystrybucji w podziale na poszczególne grupy taryfowe zgodnie ze wzorem publikowanym przez OSD na jego stronie internetowej.

13.3.9 Jeżeli z przyczyn technicznych nie będzie możliwe wyznaczenie wielkości podawanych w HRD lub HRN, OSD dokona ich szacowania na podstawie ilości paliwa gazowego określonych w ZZZ, a następnie skoryguje w kolejnych okresach rozliczeniowych.

13.3.10 W przypadku ustalenia w kolejnych okresach rozliczeniowych, iż wcześniejsze wyznaczenie lub alokacja ilości paliwa gazowego obarczona była błędem, zweryfikowane ilości zostaną uwzględnione w okresie rozliczeniowym, w którym dokonano weryfikacji.

13.3.11 OSD określa, dla każdego okresu rozliczeniowego, niezbilansowanie ZUD jako różnicę pomiędzy ilością paliwa gazowego pobraną we wszystkich punktach wyjścia i ilością paliwa gazowego dostarczoną do wszystkich punktów wejścia w danej strefie dystrybucyjnej, zgodnie ze wzorem:

$$DNS_n = S_n - \sum_{j=1}^{J_n} Q_{n,j}'$$

gdzie:

DNS_n - niezbilansowanie ZUD o indeksie n,

S_n - ilość paliwa gazowego pobrana przez ZUD o indeksie n we wszystkich punktach wyjścia danej strefy dystrybucyjnej,

$Q'_{n,j}$ - ilość paliwa gazowego dostarczona przez ZUD o indeksie n we wszystkich punktach wejścia do danej strefy dystrybucyjnej.

13.3.12 Wartość niezbilansowania ZUD jest określana przez OSD w HRN. Niezbilansowanie ZUD wyrażane jest w m³.

13.3.13 Po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego, gdy wartość niezbilansowania ZUD w danej strefie dystrybucyjnej jest większa od zera, tzn. pobrał on z systemu dystrybucyjnego więcej paliwa gazowego aniżeli dostarczył, jest on zobowiązany rozliczyć pobraną ilość paliwa gazowego uiszczając na rzecz OSD opłatę określoną w następujący sposób:

$$OPM = MOD(DNS_n) \cdot CRG$$

gdzie:

OPM – opłata bilansująca,

MOD - wartość bezwzględna,

DNS_n - niezbilansowanie ZUD o indeksie n,

CRG - cena referencyjna gazu.

13.3.14 Po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego, gdy wartość niezbilansowania ZUD jest mniejsza od zera, OSD jest zobowiązany rozliczyć niepobraną przez ZUD ilość paliwa gazowego uiszczając na rzecz ZUD opłatę określoną w następujący sposób:

$$OPM = MOD(DNS_n) \cdot CRG$$

gdzie:

OPM – opłata bilansująca,

MOD - wartość bezwzględna,

DNS_n - niezbilansowanie ZUD o indeksie n,

CRG - cena referencyjna gazu.

13.3.15 Po dokonaniu rozliczenia, o którym mowa w pkt. 14.3.11 i 14.3.12 wartość DNS ustala się na „0”.

13.3.16 Jeżeli DNS ustalony zgodnie z postanowieniami pkt. 14.3.11 i 14.3.12 przekracza 5% ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do strefy dystrybucyjnej, ustalonego na podstawie zasad alokacji określonych w IRiESD, ZUD odpowiedzialny za niezbilansowanie strefy dystrybucyjnej zobowiązany jest pokryć koszty stabilizacji pracy systemu uiszczając opłatę ustaloną zgodnie ze wzorem:

$$ODN_n = 0,2 \cdot CRG \cdot MOD(\Sigma DNS_n)$$

gdzie:

ODN_n - opłata dodatkowa za niezbilansowanie ZUD o indeksie n, powyżej limitu 5%,

CRG - cena referencyjna gazu,

DNS_n - niezbilansowanie ZUD o indeksie n.

MOD - wartość bezwzględna,

13.4 Przekazywanie informacji w ramach alokacji i bilansowania systemu dystrybucyjnego.

13.4.1 OSW ustala z OSD do 4 dnia roboczego następującego po okresie rozliczeniowym, w formie protokołu:

- a) ilości paliwa gazowego dostarczone do punktu wyjścia systemu dystrybucyjnego na połączeniach z systemem współpracującym,
- b) wartość ciepła spalania paliwa gazowego będącą podstawą ustalania ilości paliwa gazowego oraz dokonania rozliczeń z tytułu bilansowania a także ustalenia jakości paliwa gazowego, dostarczonego do punktu wyjścia,
- c) dokonuje alokacji ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym dla ZUD odbierającego paliwo gazowe w tym punkcie wyjścia.

13.4.2 W terminie 2 dni roboczych od dnia uzgodnienia pomiędzy OSP lub OSW i OSD ilości paliwa gazowego, dostarczanych do punktu wejścia, nie później niż do 7 dnia następującego po okresie rozliczeniowym, OSW (OSP) i OSD podpisują protokół z alokacji dla ZUD (ZUP) ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej na połączeniu z systemem gazowym.

13.4.3 W przypadku punktów wyjścia, w których paliwo gazowe jest przekazywane do sieci OSW lub bezpośrednio do Odbiorcy na podstawie więcej niż jednego PZDR, Odbiorca lub OSW, będący właścicielem układu pomiarowego przekazuje OSD, do 2 dnia roboczego następującego po miesiącu gazowym, informacje o ilościach paliwa gazowego dostarczanego do punktu wyjścia, maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym, wartości ciepła spalania tego paliwa gazowego i jego alokacji.

13.4.4 W terminie do 7 dnia następującego po okresie rozliczeniowym OSD sporządza HRD i wystawia ZUD fakturę podstawową.

13.4.5 W terminie do 21 dnia następującego po okresie rozliczeniowym OSD sporządza HRN i wystawia ZUD fakturę dodatkową.

14.ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM

14.1 Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych.

14.1.1 Ograniczenia systemowe mogą wystąpić w systemie dystrybucyjnym w związku z:

- a) przypadkami określonymi w Ustawie o zapasach, tj.:
  - zagrożeniem bezpieczeństwa paliwowego państwa,
  - nieprzewidzianym wzrostem zużycia gazu ziemnego przez Odbiorców,
  - wystąpieniem zakłóceń w przywozie gazu ziemnego,
  - awariami w sieciach operatorów systemów gazowych,
  - zagrożeniem bezpieczeństwa funkcjonowania sieci gazowych,
  - zagrożeniem bezpieczeństwa osób,
  - zagrożeniem wystąpieniem znacznych strat materialnych,
  - koniecznością wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych,
- b) następującymi sytuacjami:

- ograniczoną przepustowością sieci lub systemowych obiektów technologicznych,
- koniecznością utrzymywania minimalnych ciśnień w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
- koniecznością utrzymania stabilnych parametrów jakościowych paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym,
- prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym lub w systemach współpracujących,
- działaniami ZUD, jego dostawców lub Odbiorców niezgodnymi z postanowieniami IRiESD lub umowy dystrybucyjnej/kompleksowej.

14.2 Działania OSD na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego.

14.2.1 OSD prowadzi działania mające na celu efektywne wykorzystanie przepustowości systemu dystrybucyjnego w celu realizacji usług dystrybucji na rzecz ZUD i podmiotów występujących z wnioskiem o świadczenie usług dystrybucji.

14.2.2 Działania związane z efektywnym wykorzystaniem przepustowości systemu dystrybucyjnego obejmują między innymi:

- a) analizę potencjalnych obszarów rozwoju rynku gazu na terenie funkcjonowania OSD i odpowiednie dostosowanie Planów Rozwoju OSD,
- b) programowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego,
- c) rozbudowę systemu zgodnie z założeniami Planu Rozwoju i wydanymi warunkami przyłączenia,
- d) rozbudowę systemu w miejscach ograniczonej przepustowości,
- e) rozbudowę połączeń międzysystemowych,
- f) monitorowanie parametrów technicznych i jakościowych paliwa gazowego,
- g) zarządzanie pracą systemu przy wykorzystaniu zatwierdzonych ZZZ,
- h) wprowadzanie opłat za działania niezgodne z IRiESD i umową dystrybucyjną, które mają za zadanie zmotywowanie ZUD do unikania sytuacji mogących powodować ograniczenia w systemie dystrybucyjnym.

14.2.3 W celu efektywnego wykorzystania istniejących technicznych możliwości systemu dystrybucyjnego, OSD monitoruje wykorzystanie zamówionych przepustowości przez ZUD oraz, w przypadku niewykorzystania tych przepustowości, podejmuje działania, o których mowa w pkt. 14.2.4 .

14.2.4 Jeżeli w trakcie rozpatrywania nowego wniosku o usługę dystrybucji okaże się, że brak jest wolnej przepustowości technicznej, a w ramach dotychczas realizowanych umów istnieją zarezerwowane, a niewykorzystywane przepustowości, OSD po konsultacji z Prezesem URE wzywa ZUD, który wykorzystuje mniej niż 80 % zarezerwowanej mocy umownej systemu dystrybucyjnego, przez okres kolejnych sześciu (6) miesięcy, w tym od grudnia do marca (roku następnego), do zrezygnowania w ciągu trzydziestu (30) dni z prawa do niewykorzystywanej przez niego przepustowości.

14.2.5 Jeżeli na skutek zmian warunków umowy dystrybucyjnej lub jej wypowiedzenia pojawi się wolna przepustowość techniczna w systemie dystrybucyjnym, która może być udostępniona, jako ciągła, OSD udostępnia tę przepustowość ZUD, który zawarł umowę dystrybucyjną na zasadach przerywanych, zgodnie z postanowieniami IRiESD i taryfy.

14.3 Wstrzymywanie, ograniczanie lub wznawianie dystrybucji do punktów wyjścia.

14.3.1 Wstrzymanie lub ograniczenie dystrybucji do punktów wyjścia może nastąpić:

- a) z inicjatywy ZUD na podstawie polecenia przekazanego do OSD w trybie postanowień pkt.6.8,
- b) z inicjatywy OSD w sytuacji:
  - wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych,
  - gdy instalacja gazowa znajdująca się za punktem wyjścia z systemu dystrybucyjnego stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska,
  - gdy nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych,
  - gdy ZUD zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności,
  - prowadzenia prac remontowych lub modernizacyjnych, o których mowa w pkt. 9.
  - gdy ZUD uniemożliwia upoważnionym przedstawicielom OSD dostępu do elementów sieci znajdujących się na terenie lub obiekcie ZUD w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych, usunięcia awarii oraz do instalacji, w tym układu pomiarowo-rozliczeniowego.

14.3.2 Wznowienie dystrybucji do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego może nastąpić po ustaniu przyczyn wstrzymania w trybie postanowień pkt. 6.8.

14.3.3 W sytuacjach, o których mowa w pkt. 15.3.1 OSD nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek techniczne i finansowe straty poniesione przez ZUD lub obsługiwanych przez ZUD Odbiorców paliwa gazowego w wyniku przeprowadzonych działań.

14.3.4 Koszty czynności OSD związane ze wstrzymywaniem, ograniczaniem lub wznawianiem dystrybucji paliwa gazowego pokrywane są na zasadach i w wysokości określonych w taryfie.

14.4 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostarczonych ilości paliwa gazowego z zatwierdzoną ZZZ.

14.4.1 OSD planuje ruch systemu dystrybucyjnego na podstawie przekazanych i zatwierdzonych ZZZ.

14.4.2 W przypadku, gdy ilości paliwa gazowego dostarczone do dystrybucji są niezgodne z zatwierdzonymi ZZZ, OSD podejmuje dodatkowe czynności związane z dostosowaniem pracy systemu dystrybucyjnego do nowych warunków i zapobieżenia ewentualnym ograniczeniom systemowym.

14.5 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku dostarczenia do systemu paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.

14.5.1 OSD odmawia odebrania w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, o ile umowa dystrybucji/umowa kompleksowa nie stanowi inaczej.

14.5.2 Za okres wstrzymania poboru paliwa gazowego z powodu niezgodności parametrów jakościowych paliwa gazowego w punkcie wejścia, OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy.

14.5.3 W przypadku stwierdzenia, że do systemu dystrybucyjnego zostało dostarczone paliwo gazowe o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD ustali ZUD odpowiedzialny za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego, określi zasięg oraz skalę mogącego wystąpić zakłócenia oraz podejmie jedno z poniższych działań:

- a) dopuści warunkowo do transportu całość lub część paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, pod warunkiem, że zasięg i skala zakłócenia nie wpłynie negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych innych ZUD,
- b) wstrzyma przyjęcie paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia oraz realizację umowy dystrybucyjnej ZUD, niezwłocznie informując ZUD do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia właściwych parametrów paliwa gazowego, jeśli uzna, iż zasięg i skala zakłócenia może wpłynąć negatywnie na realizację innych ZUD lub mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania systemu dystrybucyjnego.

14.5.4 W przypadku braku możliwości ustalenia ZUD dostarczającego do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD może wstrzymać przyjmowanie paliwa gazowego w punkcie wejścia oraz realizację wszystkich umów dystrybucyjnych realizowanych z tego punktu wejścia do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia parametrów jakościowych zgodnych z IRiESD.

14.5.5 W przypadku braku możliwości ustalenia ZUD dostarczającego do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD przyporządkowuje dostarczone lub mające być dostarczone do systemu dystrybucyjnego ilości paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, do poszczególnych ZUD stosując ogólne sposoby alokacji, określone w pkt. 13.

14.5.6 Za dostarczenie do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD pobierze od odpowiedzialnego za to ZUD opłatę na warunkach opisanych w pkt. 14.6 – 14.8.

14.5.7 W przypadku dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD bez uprzedniego poinformowania OSD oraz zgody OSD, ZUD przejmuje na siebie wszelkie zobowiązania związane z dostarczaniem tego paliwa gazowego, w tym zobowiązania związane z ewentualnymi roszczeniami innych użytkowników systemu z tego tytułu.

14.6 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego.

14.6.1 Jeżeli paliwo gazowe dostarczane w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego lub pobierane z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia, nie będzie spełniało parametrów jakościowych określonych w poniższej tabeli, OSD naliczy opłaty dodatkowe lub udzieli bonifikaty.

Wielkość charakteryzująca jakość paliwa gazowego	Jednostka miary	Najwyższa dopuszczalna wartość $X_{S,JNmax}$
zawartość siarkowodoru	mg/m ³	7
zawartość par rtęci	µg/m ³	30
zawartość siarki całkowitej	mg/m ³	40

14.6.2 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe o nieodpowiedniej, jakości, OSD obciąży ZUD opłatą za niedotrzymanie parametrów

jakościowych paliwa gazowego w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego, określonych w pkt. 15.6.1 (ONP) obliczaną, jako:

$$ONP = IN \cdot 2 \cdot CRG \cdot \left(\frac{X_{SJW} - X_{SJN_{max}}}{X_{SJN_{max}}} \right)$$

gdzie:

ONP - opłata za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w punkcie wejścia (zł),

IN - dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD,

CRG - cena referencyjna gazu,

$X_{SJN_{max}}$ - najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego przedstawiona w tabeli w pkt.14.6.1,

X_{SJW} - rzeczywista wartość danego parametru jakościowego paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punkcie wejścia.

14.6.3 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD zostanie przekazane OSD i OSD wyrazi zgodę na przyjęcie paliwa gazowego do dystrybucji, za przyjętą ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD OSD przysługuje 50% opłaty, o której mowa w pkt.14.6.2.

14.6.4 Niezależnie od powyższych opłat, ZUD zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów, w tym odszkodowań wypłaconych przez OSD osobom trzecim, związanych z dostarczeniem przez ZUD do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.

14.6.5 Jeżeli OSD w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, ZUD przysługuje od OSD bonifikata za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, określonych w pkt. 15.6.1 (BNP) obliczana jako:

$$BNP = OUT \cdot 2 \cdot CRG \cdot \left(\frac{X_{SJW} - X_{SJN_{max}}}{X_{SJN_{max}}} \right)$$

gdzie:

BNP - bonifikata za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w punkcie wyjścia (zł),

OUT - pobrana w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD,

CRG - cena referencyjna gazu,

$X_{SJN_{max}}$ - najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego przedstawiona w tabeli w pkt. 14.6.1,

X_{SJW} - rzeczywista wartość danego parametru jakościowego paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punkcie wyjścia.

14.6.6 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD zostanie przekazane ZUD i ZUD wyrazi zgodę na pobieranie paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, za przyjętą ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, ZUD przysługuje 50% bonifikaty, o której mowa w pkt. 14.6.5.

14.6.7 Bonifikaty określone w pkt. 14.6.5 i 14.6.6 nie przysługują ZUD, który dostarczył do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe niespełniające parametrów jakościowych paliwa gazowego określonych w pkt. 14.6.1.

14.7 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody.

14.7.1 Strony zobowiązane są do zapewnienia odpowiedniej temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego dostarczanego do przesłania w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego zgodnie z poniższymi wymaganiami:

- a) maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (X_{STNmax}) dla 5,5 MPa od 1 kwietnia do 30 września wynosi $+3,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ (276,85 K),
- b) maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (X_{STNmax}) dla 5,5 MPa od 1 października do 31 marca wynosi $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$ (268,15 K).

14.7.2 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe niespełniające parametrów określonych w pkt. 14.7.1 OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (ONT) obliczana jako:

$$ONT = IN \cdot 0,1 \cdot CRG \cdot \left(\frac{X_{STW} - X_{STNmax}}{X_{STNmax}} \right)$$

gdzie:

ONT- opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody w punkcie wejścia (zł),

IN - dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niedotrzymanej wartości parametru temperatury punktu rosy wody,

CRG - cena referencyjna gazu,

X_{STNmax} - najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody [K],

X_{STW} - rzeczywista wartość temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punkcie wejścia [K].

14.7.3 Przy przeliczaniu temperatury punktu rosy wody dla różnych ciśnień należy stosować tabele znajdujące się w Załączniku A do Polskiej Normy PN-C-04752 2011.

14.7.4 Jeżeli OSD na wyjściu z systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe niespełniające parametrów określonych w pkt. 14.7.1, ZUD przysługuje od OSD bonifikata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (BNT) obliczana jako:

$$BNT = OUT \cdot 0,1 \cdot CRG \cdot \left(\frac{X_{STW} - X_{STN_{max}}}{X_{STN_{max}}} \right)$$

gdzie:

BNT - bonifikata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (zł),

OUT - pobrana w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niedotrzymanej wartości parametru temperatury punktu rosy wody,

CRG - cena referencyjna gazu,

$X_{STN_{max}}$ - najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody [K],

X_{STW} - rzeczywista wartość temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego w punkcie wyjścia [K].

14.7.5 Bonifikaty określone w pkt. 14.7.4 nie przysługują ZUD, który dostarczył do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe niespełniające parametrów określonych w pkt. 14.7.1.

14.8 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego.

14.8.1 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniej pisemnej zgody OSD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania HZW niższej od minimalnej (HSN_{mingr}), określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 b), OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (ONC) obliczana jako:

$$ONC = IN \cdot 2 \cdot CRG \cdot \left(1 - \frac{HZW}{HSN_{min}} \right)$$

gdzie:

ONC - opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

IN - dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min} - minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt.2.7.1 a) (MJ/m³),

CRG - cena referencyjna gazu.

14.8.2 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniej pisemnej zgody OSD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania HZW wyższej lub równej niż HSN_{mingr} , określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 b), ale niższej niż HSN_{min} , określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 a), OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (ONC) obliczana jako:

$$ONC = IN \cdot CRG \cdot \left(1 - \frac{HZW}{HSN_{min}} \right)$$

gdzie:

ONC - opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

IN - dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min} - minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt.2.7.1 a) (MJ/m³),

CRG - cena referencyjna gazu.

14.8.3 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania zostało przekazane OSD i OSD wyraził pisemną zgodę na przyjęcie paliwa gazowego do dystrybucji, opłata za wprowadzenie takiego paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego wynosi 50% opłaty, o której mowa w pkt. 14.8.2. Zgoda OSD na przyjęcie w punkcie wejścia paliwa gazowego o obniżonej wartości ciepła spalania mieszczącej się w przedziale opisanym w pkt. 2.7.1 a) może zostać wyrażona jedynie na pisemny wniosek ZUD złożony co najmniej 48 godzin przed planowanym rozpoczęciem dostarczania takiego paliwa gazowego do punktu wejścia.

14.8.4 Wartość ciepła spalania dla celów rozliczeniowych (HZW) jest wyznaczana zgodnie z postanowieniami pkt. 2.7.

14.8.5 Niezależnie od powyższych opłat, ZUD zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów, w tym odszkodowań wypłaconych przez OSD osobom trzecim, związanych z dostarczeniem przez ZUD do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania.

14.8.6 Jeżeli OSD w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniej zgody ZUD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania HZW niższej od minimalnej (HSN_{mingr}), określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 b), ZUD przysługuje od OSD bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania na wyjściu (BNC) obliczana jako:

$$BNC = OUT \cdot 2 \cdot CRG \cdot \left(1 - \frac{HZW}{HSN_{min}} \right)$$

gdzie:

BNC - bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania dla punktu wyjścia (zł),

OUT - pobrana w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego pobranego przez ZUD z systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min} - minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt. 2.7.1 a) (MJ/m³),

CRG - cena referencyjna gazu.

14.8.7 Jeżeli OSD w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniej zgody ZUD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania HZW wyższej lub równej niż minimalna (HSN_{mingr}), określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 b), ale niższej niż HSN_{min} określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 a) ZUD przysługuje od OSD bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania na wyjściu (BNC) obliczana jako:

$$BNC = OUT \cdot CRG \cdot \left(1 - \frac{HZW}{HSN_{\min}} \right)$$

gdzie:

BNC - bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania dla punktu wyjścia (zł),

OUT - pobrana w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego pobranego przez ZUD z systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min} - minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt.2.7.1 a) (MJ/m³),

CRG - cena referencyjna gazu.

14.8.8 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania zostanie przekazane ZUD i ZUD wyrazi zgodę na pobranie paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania, za przyjętą ilość paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania ZUD przysługuje 50% bonifikaty, o której mowa w pkt. 14.8.7.

14.8.9 Bonifikaty określone w pkt. 14.8.6 i 14.8.7 nie przysługują ZUD, który dostarczył do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe o wartości ciepła spalania HZW niższej od minimalnej (HSN_{min}), określonej zgodnie z pkt. 2.7.1 a).

15. WARUNKI ROZLICZANIA USŁUG DYSTRYBUCJI

15.1 Ogólne warunki rozliczeń.

15.1.1 Rozliczanie usług dystrybucji odbywa się oddzielnie dla poszczególnych PZD. O ile w taryfie nie ustalono inaczej okresem rozliczeniowym usług dystrybucji jest miesiąc gazowy.

15.1.2 Pierwszy odczyt układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonywany jest w dacie rozpoczęcia świadczenia usług dystrybucji dla danego ZUD.

15.2 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR.

15.2.1 Podstawą rozliczania usług realizowanych w ramach PZDR jest moc zamówiona i ilość pobranego paliwa gazowego w punkcie wyjścia WR.

15.2.2 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR odbywa się na podstawie odczytanych wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia WR.

15.3 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDZ.

15.3.1 Podstawą rozliczenia usług realizowanych w ramach PZDZ jest moc umowna i ilość paliwa gazowego w punkcie wyjścia WZ.

16.FAKTUROWANIE I PŁATNOŚCI

16.1 Podstawa kalkulacji opłat za usługi wykonywane przez OSD na rzecz ZUD.

16.1.1 W rozliczeniach pomiędzy ZUD i OSD za usługi dystrybucji stosowane będą obowiązujące stawki opłat oraz zasady rozliczeń określone w taryfie.

16.1.2 Wysokość opłaty za usługi dystrybucji wykonywane przez OSD na rzecz ZUD ustalana jest w oparciu o dane zawarte w HRD i HRN lub w rozliczeniu wstępnym, dotyczące parametrów świadczonych usług oraz o stawki opłat przyjęte w obowiązującej taryfie OSD, a także opłaty opisane w IRiESD.

16.2 Fakturowanie.

16.2.1 Faktura za usługi świadczone przez OSD na rzecz ZUD obejmuje:

- a) opłaty taryfowe za usługi dystrybucji,
- b) opłaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych, w tym ciepła spalania paliwa gazowego oraz niezbilansowanie,
- c) bonifikaty i inne opłaty wynikające z taryfy, IRiESD i zapisów umowy dystrybucyjnej.

16.2.2 Wyróżnia się następujące rodzaje faktur:

- a) faktura podstawowa – wystawiana przez OSD na podstawie rozliczenia miesięcznego,
- b) faktura wstępna – wystawiana przez OSD na podstawie ilości szacowanych,
- c) faktura dodatkowa- wystawiana przez OSD w szczególności na podstawie HRN, rozliczenia miesięcznego uwzględniającego należne opłaty opisane w pkt. 14.7- 14.8.
- d) faktura korygująca – wystawiana w przypadku określonym w pkt. 16.6
- e) nota odsetkowa – wystawiana w przypadku przekroczenia terminów płatności.

16.2.3 Faktury podstawowe wystawiane są na podstawie rozliczenia miesięcznego do 7 –go dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczanym.

16.2.4 Faktura wstępna stanowi 50 % całkowitej łącznej kwoty ostatniej faktury podstawowej dostępnej w dniu wystawiania faktury wstępnej.

16.2.5 Faktury dodatkowe wystawiane są po okresie rozliczeniowym , w szczególności na podstawie HRN oraz rozliczeń wynikających z pkt. 14.7-14.8 do 21 dnia po zakończeniu miesiąca gazowego.

16.2.6 Faktury wysyłane są na adres ZUD i dostarczane w sposób wskazany w umowie dystrybucyjnej/kompleksowej.

16.3 Płatności.

16.3.1 Należności wynikające z faktur płatne są przelewem na rachunek bankowy OSD wskazany na fakturze.

16.3.2 Termin płatności faktury podstawowej do 13- dnia miesiąca następnego, po miesiącu rozliczeniowym.

16.3.3 Termin płatności faktury wstępnej przypada na 10- ty dzień każdego miesiąca rozliczeniowego.

16.3.4 Datą zapłaty należności jest data uznania rachunku bankowego OSD.

16.4 Przekroczenie terminu płatności.

16.4.1 Nieterminowe regulowanie przez ZUD zobowiązań pieniężnych powoduje naliczenie, za każdy dzień opóźnienia, odsetek w wysokości ustawowej. Kwota naliczonych odsetek

będzie płatna na podstawie noty odsetkowej wystawionej przez OSD w terminie 14 dni od daty wystawienia tej noty dla ZUD.

16.4.2 OSD może skorzystać z zabezpieczeń opisanych w pkt. 5.3.5 w przypadku, gdy ZUD zwleka z zapłatą należności wynikających z faktur, co najmniej 1 miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

16.4.3 Wypowiedzenie umowy nie zwalnia ZUD z obowiązku zapłaty wszystkich należności wraz z odsetkami.

16.5 Reklamacje, rozstrzyganie sporów dotyczących fakturowania i płatności.

16.5.1 Reklamacje dotyczące faktury ZUD powinien zgłosić niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 14 dni roboczych od jej otrzymania.

16.5.2 Złożenie reklamacji nie uprawnia ZUD do opóźnienia płatności, zmniejszenia kwoty płatności ani do jej odmowy.

16.5.3 W przypadku uznania reklamacji przez OSD, ZUD otrzyma zwrot nadpłaty wraz z odsetkami, naliczonymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, od dnia zapłaty do dnia uznania rachunku bankowego ZUD, a w przypadku złożenia reklamacji po dokonaniu zapłaty – od dnia złożenia reklamacji do dnia uznania rachunku bankowego ZUD.

16.5.4 Jeżeli pomiędzy OSD a ZUD wyniknie spór, co do kwoty wystawionej faktury, wówczas strony dołożą starań w celu szybkiego wyjaśnienia powstałego sporu w drodze negocjacji.

16.5.5 Jeżeli w przeciągu 3 miesięcy od dnia zaistnienia sporu strony nie dojdą do porozumienia, wówczas sprawy sporne rozpozna i rozstrzygnie Sąd właściwy dla położenia punktu wyjścia, którego dotyczy dany spór.

16.5.6 Za datę zaistnienia sporu uznaje się datę dostarczenia drugiej stronie pisemnej informacji o zaistnieniu sporu.

16.5.7 Uznane przez OSD reklamacje ZUD odnośnie danych rozliczeniowych będą uwzględniane w następnych okresach rozliczeniowych.

16.6 Korekty.

16.6.1 Korekty faktur mogą dotyczyć:

- a) uznania reklamacji ZUD dotyczącej naliczonych w fakturze opłat za usługi,
- b) innych przypadków.

17.SPOSOBY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH

17.1 Awarie i ich usuwanie.

17.1.1 W przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej zagrożenie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, OSD niezwłocznie podejmie działania mające na celu usunięcie awarii.

17.1.2 Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronie internetowej OSD.

17.1.3 W przypadku zaistnienia sytuacji awaryjnej, w szczególności powodującej zagrożenie życia lub zdrowia, lub mienia, OSD może wstrzymać dostarczanie paliwa gazowego do punktu/punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego.

17.1.4 W przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowościach w działaniu systemu dystrybucyjnego, Dyspozytor informuje odpowiednie służby, które podejmują natychmiastowe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa mienia i osób oraz zapewnienia ciągłości dostarczania paliwa gazowego.

17.1.5 Przy zabezpieczeniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe, itp.

17.1.6 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez ZUD lub innych użytkowników systemu oraz innych awarii wynikających z winy ZUD, innych użytkowników systemu lub działania strony trzeciej.

17.2 Sporządzanie oraz realizacja planu wprowadzania ograniczeń.

17.3.1 Zasady opracowywania planów ograniczeń oraz ich wprowadzania reguluje Ustawa o zapasach oraz akty wykonawcze do niej.

17.3.2 Uwzględniając znaczenie Odbiorców dla funkcjonowania gospodarki lub funkcjonowania państwa, w tym zadania przez nich wykonywane oraz konieczność ich ochrony przed ograniczeniami, ograniczeniami w poborze gazu ziemnego objęci są Odbiorcy spełniający łącznie następujące warunki:

- a) pobierający gaz ziemny w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, jeżeli suma mocy umownych określonych w umowach, o których mowa w art. 5, ust.2, pkt. 2 albo ust. 3 Ustawy Prawo energetyczne dla tego punktu wyjścia wynosi, co najmniej 417 m³/h,
- b) którzy zostali ujęci w planach wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1 Ustawy o zapasach.

17.3.3 Plany wprowadzania ograniczeń określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru paliwa gazowego przez poszczególnych Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, dla poszczególnych stopni zasilania.

17.3.4 Odbiorcy oraz ZUD będący Odbiorcami przyłączeni do systemu dystrybucyjnego i podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, informują OSD do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej ilości paliwa gazowego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania.

17.3.5 ZUD jest zobowiązany do przekazania do OSD do 31 lipca informacji o Odbiorcach ZUD, podlegających ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą, o której mowa w pkt. 14.1.1 a) i przyłączonych do systemu dystrybucyjnego OSD.

17.3.6 Jeżeli Odbiorca podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, pobiera w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe m. in. w celu realizacji zadań nieobjętych ograniczeniami w poborze lub dostarcza paliwo gazowe do Odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych, uwzględnia on w informacji, o której mowa w pkt. 17.3.4 ilości paliwa gazowego potrzebne dla zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań nieobjętych ograniczeniami w poborze oraz ilości dostarczane Odbiorcom końcowym w gospodarstwach domowych.

17.3.7 OSD może dokonać weryfikacji informacji podanych przez Odbiorców, dotyczących minimalnych ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

17.3.8 Czynności weryfikacyjne wykonują, na zlecenie OSD, autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez operatora.

17.3.9 Minimalne godzinowe i dobowe ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu wprowadzania ograniczeń, jako odpowiadające 10- temu stopniowi zasilania.

17.3.10 Po zatwierdzeniu planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD, o którym mowa w pkt. 17.3.5, OSP oraz Odbiorców, o których mowa w pkt.17.3.4 o ustalonej dla Odbiorców, w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń, maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania.

17.3.11 Maksymalne ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umowy dystrybucyjnej.

17.3.12 ZUD oraz Odbiorcy, o których mowa w pkt. 17.3.5, zobowiązani są dostosować się do ograniczeń poboru paliwa gazowego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru paliwa gazowego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w Ustawie o zapasach.

17.3.13 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów oraz decyzjami OSP.

18.PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

18.1 W dniu przedłożenia do zatwierdzenia niniejszej IRiESD trwa rok gazowy, który kończy się o godzinie 600 dnia 1 stycznia 2013 roku. Kolejny rok gazowy w rozumieniu niniejszej IRiESD ulega skróceniu i rozpoczyna się 1 stycznia 2013 r. Będzie trwał do 30 września 2013 r.

18.2 Każdy kolejny rok gazowy, następujący po dniu 30 września 2013 roku rozpoczyna się 1 października roku bieżącego i trwa do 1 października roku następnego, zgodnie z definicją zawartą w pkt.1.2.